

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2-40 "

Nr. de Duminică
pe un an . 5 Cor.
Pentru România și
America . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deak Ferenoz-utca 29.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mărunte publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 fil.
Manuscripte nu se înu-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Românii și Turcii.

Aproape neînregistrat de presa mondială, cu atât mai viu urmărit însă în lumea diplomatică, procesul înfrățirii de sentimente între Români liberi și între turci, s'a remarcat zilele trecute prin două momente foarte semnificative.

Către sfârșitul turneului său european din zilele trecute, cel mai reprezentativ exponent diplomatic al împărăției turcești, marele vizir Haaki-Pașa, a făcut un popas de două zile la Sinaia, unde a apărut în audiență la suveranul român și a avut mai multe convorbiri cu dl Djuvara, ministrul de externe al României. Corespondentul bucureștean al ziarului mondial »Kölnische Zeitung«, ne asigură că cei doi bărbați de stat au discutat cu acest prilej, în primul rând, situația din Balcani și chestiunile nerezolvite încă dintre Turcia și România, precum convenția comercială, convenția consulară și cu deosebire cererile naționale ale fraților noștri a-români din Macedonia. Corespondentul român mai pretinde apoi a ști că cei doi diplomați, având în vedere încordarea ce domnește în Bulgaria din pricina dezarmărilor din Macedonia, ar fi căzut de acord că singure România și Turcia pot să dea garanția păcii în Balcani și că o acțiune comună a lor ar putea să menție statul-quo în peninsula aceasta, care ocrotește atâtă jăratec al dușmăniilor de rasă.

Verosimilitatea informațiilor ce transmite ziaristul bucureștean presei din Apus nu e

de loc problematică. Ele nu pot să aibă, ce-i drept, pecetea oficialității, sânt însă confirmate indirect de logica relațiilor amicale dintre Turcia și România, relații ce izvorăsc din tradiționala simpatie mutuală a acestor două popoare. Acordul turco-român e judecat ca o urmare prea firească a acestei simpatii străvechi și dacă el se apropie atât de târziu de punctul realizării depline, cauza o găsim în organizația anachronistă de până dăunăzi a imperiului otoman, organizație ce nu putea să ofere nici o garanție de stabilitate ce privește acordurile diplomatice cu Turcia.

De îndatăce absolutismul a fost irlocuit în Turcia cu un constituționalism în accepția modernă a cuvântului și prestigiul imperiului otoman a primit o nouă și nebănuită strălucire în fața Europei, dorința unui acord turco-român s'a accentuat din ce în ce mai viuă atât la Constantinopol cât și la București, iar semnele de simpatie mutuală s'au succedat tot mai învederate.

O solie a înfrățirii turco-române, e fără îndoială și vizita din zilele acestea a studenților turci în țara românească. În numărul nostru de ieri s'a publicat o descriere largă a primirii ce li-s'a făcut oaspeților turci din partea oficialității și a obștei române. Intrarea lor în Constanța și în București a fost cu adevărat triumfală și dragostea cu care au fost încunjuțați studenții, dimpreună cu conducătorii lor, ministrul turc Mahmud Esaad și cei șase profesori universitari, a fost de-o exuberanță

ce numai dintr'un sentiment adânc și trairnic poate să sbucnească.

Căci prietenia dintre români și turci nu e o prietenie de ocazie ca de pildă pretinsa prietenie turco-maghiară, — ea e mai mult chiar decât un sentiment efemer, ea a devenit o convingere a celor două popoare, o tradiție înrădăcinată în conștiința obștească. Prietenia ungarilor pentru turci a fost totdeauna o prietenie calculată și ei și-au afișat-o numai atunci, când puteau să speculeze starea de decădere a împărăției turcești.

După umilirile lor din 1711 și 1848—9, mulți dintre șefii unguri au găsit un adăpost sigur pe pământul turcesc; războiul din 77/78 le-a fost un binevenit și îndoit prilej de a-și descărca ura contra rușilor și românilor, — ei au făcut atunci o înverșunată propagandă contra românilor și au trimis căpitanilor turci în dar spade cu mânerul de nestemate — iar, în timpul mai recent, cu prilejul restabilirii constituționalismului în Turcia, ei au serbat cei mai gălăgioși izbânda tinerilor turci, — nu însă mânați de simpatii adevărate (căci constituționalismul unguresc e minciuna politică cea mai sfruntată în Europa), ci pentru a-și revendica, în mod indirect, și ei o parte din înlesnirile diplomatice ce li-s'au făcut tinerilor turci și cu concursul Austriei.

Prietinția turco-română își are obârșia în vremuri străvechi, și e cu adevărat de mirare, că s'a păstrat până astăzi viuă, în ciuda multelor vijelii ce s'au deslănțuit în scurgerea veacurilor între cele două popoare. Strălucirea semilunei a fost adese întune-

Luni seara.

A doua scrisoare din rai *).

Iată, nenea vostru e foarte posomorît acum, că s'a certat cu cel mai bun prieten. În viața de toate zilele tot mai merge să te cerți cu câte cineva, dar aici... unde totul e senin și pașnic, mai nevoe! Și să te dușmănești chiar cu cel mai bun prieten, cu Ilie proorocul, care îmi era frate de cruce!

Iată vă spun întâmplarea jalnică și nu știu dacă o să ajungă până la voi scrisul meu, căci arunc hârtia, la întâmplare, prin poarta raiului și cine știe câtă vreme va pribegi până să ajungă la destinație.

Va ajunge, nu va ajunge; știe Dumnezeu. De-ndul că eu o scriu să-mi descarc sufletul.

A fost așa, că am plecat într'o după amiază cu proorocul la plimbare, în carul lui de flăcări.

Eram cătrănit rău, după cele ce aflasem din gazetele voastre. Bariț cetia în fruntea mesil, cu fruntea posomorită și toți stau cu capetele plecate, încruntați — și Ingerii Domnului înzădar încercau să ne îmbune cu cântece de harfă...

Săm încruntați cu toții și Dumnezeu Tatăl privea cu milă la noi, din tronul lui de slavă. Și mi aveam lacrimi — barem de am fi avut! — și mi mai posomorîți priviam în gol, că sântem un om fără noroc, când chiar în clipele cele mai

întârziată în urma comunicației dificile.

grele vă destrămați, vă împrăștiați ca fălă orbului, ca puii potârnicăi...

Când a venit sfântul Ilie să mă ia în car, mi-am zis: Las, că reped eu un trăsnet oblu în mijlocul lor, să și caște ochii și să vadă, că mai avem și noi putere chiar și în groapă.

Proorocul m'a privit bănuitor și mi-a zis cu blândețe;

— Ești prea încruntat, nene, azi nu las fulgerele pe mâna ta...

— Păi cum să fiu, sfinte Ilie, când nici n'a crescut bine larba peste groapa noastră, și vin chiar oamenii tăi și îi-o necinstesc.

— Groapa voastră, i'trebă proorocul, dar ian privește...

Se vedea, într'o depărtare enormă, groapa mea, în reflexul palid al trăsnetelor... nepoatele Getta și Margareta o împodobiau cu flori, grăbite de apropierea furtunii...

Mi-am dus mâna la ochi, simțiam un fel de apăsare la inimă, lacrimi nu cred să fi fost, căci n'am plâns nici-odată în viață — și am trimis o binecuvântare asupra lor.

Mă potolissem.

Proorocul mă privi indestulit.

— Vezi, nene, că tot își mai aduc aminte cu dragoste oamenii de tine...

— Văd, văd... dar nu e vorbă de odrasle tinere, ci de bătrâni, cari au stat alături de mine și acum îmi întorc spatele.

N'am mai zis nimic.

Treceam din nouri în nouri, și pe urma noastră rămăneau flăcări, și fulgere stăluclau înaltele ne.

Mă uitam la Ilie prooroc, cum mă urmărește cu coada o:hiului, ca și când și-ar da seama că mă potolissem.

Intr'un târziu îmi zice:

— Nene Axente!

— Poruncește, sfinte Ilie.

— Așa un fulger de ăsta, nu vrei?

— Păi, dacă ți-e frică...

— Nu mi-e frică, dar să nu-l izbești numai unde ți-o! zice eu.

— Dacă poruncești...

L am luat, l-am pipăit bine, pe urmă mă gândiam: bine că am pus mâna pe el, voi vedea eu unde îl descarc. Ce-o fi, o fi! Măcar să știu, că chiar îmi dau drumul din rai!

Și deacolo, de sus, vedeam prea bine, doi oameni, doi cari erau prieteni de ai mei cum stau și șoptesc în taină...

Am învățat odată fulgerul deasupra capului și l am dat drumul.

Ilie prooroc m'a lovit peste mână și trăsnetul a greșit ținta nimerind în șura unui om necăjit, cu șase copii...

Sfântul Ilie s'a întors infuriat:

— Așa ascuți, nene, vorba mea? De ăștia-mi erai! Să știi că ai isprăvit o cu mine. În carul meu nu-ți mai pui piciorul!

A pleznit odată între cai cu biciul lui de foc, a întors căruța, și mi a dat drumul pe ușa raiului.

Și iată pentruce sânt așa de posomorît, că acum nu mai am prilej să mai durdul și eu câte odată, să arunc fulgerile orbitoare din văzduh, și

cată de vitejia oștirilor române și râuri de sânge s'au scurs pentru schiptrul Moldovei și Munteniei. A fost urmarea firească a admirației pentru vitejia românilor, că principatele lor, chiar și în restimpurile de umilire, au fost împărțite de o situație mai privilegiată decât celelalte țerișoare supuse de turci. Din lunga stăpânire turcească numai epoca fanariotă a rămas de neagră pomenire în amintirea poporului românesc. Pătimirile fără nume ale epocii fanariote, care a dăinuit dela 1716 până la 1821, poporul românesc nu le-a încrestat turcilor, ci afurisitei seminții a grecilor, pentru care el nu trește până astăzi o adâncă aversiune. Puterile de arnăuți ce călcău vetrele țărănilor, distrugeau cinstea vieții lor familiare și-i jupuiau de tot avutul lor, ucizându-i ca pe animale, erau blestemul stăpânirii grecești și nu a turcilor. Literatura noastră populară a știut să facă distincția asta.

Stăpânirea turcească n'a înrăurit întru nimic firea și caracterul românesc, nici în așezăminte, nici în biserică și nici în literatură. Ea a trecut aproape fără urme peste viața sufletească a poporului nostru. Fanatismul lor religios și orgoliul lor de rasă i-a abținut dela orice amestec în viața sufletească a neamurilor supuse, mulțumindu-se cu birul plătit de ele.

Tradiția favorabilă ce am păstrat Turcilor se traduce acum în simpatia cu care Românii au primit pe studenții Turci la București. Primirea aceasta e preludiul armonios al acordului turco-român, deopotrivă binecuvântat de interesele celor două națiuni.

Nu cercetăm acum substratul diplomatic al unei alianțe turco-române, — importanța ei, netăgăduit mare, se va resimți curând în politica europeană și fără îndoială că, în primul rând, în politica din Balcani. În cercurile diplomatice din Europa e privită drept preambulul atașării României și Turciei la tripla alianță. S'ar forma astfel un puternic bloc pentru asigurarea păcii

europene și un scut sigur pentru consolidarea națiunilor din Răsăritul Europei.

Și dacă ne mărginim acum să schițăm, în linii generale, numai momentele psihologice ale apropierii dintre români și Turci, e că ne bucurăm de urmările imediate ce sperăm ca să le aibă această apropiere pentru soarta fraților noștri aromâni, amenințați atât de greu în caracterul lor național.

Guvernul otoman va trebui să ție seamă de legitimele așteptări ale poporului românesc.

V. Stroescu — membru onorar al Asociației. *Comitetul central al »Asociației« noastre, la propunerea venerabilului prezident I. St. Șulufu, a decis cu unanimitate și cu însuflețire, să propună adunării generale din anul acesta, care se va ține în 18 și 19 Septembrie n. în Dej, alegerea marelui mecenat român Vasile Stroescu de membru onorar al »Asociației«, pe temeiul marilor și neperitoarelor merite pe cari și le-a câștigat prin sprijinirea și promovarea culturii naționale românești.*

Aromânii despre vizita studenților turci. Corespondentul nostru din București ne scrie: Primirea făcută studenților turci, cari au sosit ieri în București a fost în adevăr triumfală. Presa întreagă a salutat cu însuflețire pe oaspeții veniți în numele păcii să vadă progresele, pe cari le-a făcut România. Din mulțimea de articole publicate cu această ocazie cred că trebuie relevat articolul publicat de ziarul »Aromânul«, organul fraților Români macedoneni stabiliți în București. Ei, cari cunosc mai bine spiritul ce domnește în Turcia, știu aprecia poate mai bine apropierea din cele două state. Iată ce scrie »Aromânul«:

Ceace ridică însă și mai mult valoarea acordului turco-român este faptul că acest acord nu se întemeiază numai pe întâmplări efemere, pe combinațiuni provizorii ale diplomaților — dar că înțelegerea își are regimul său în sentimentele adânci ale celor două națiuni.

Nu ocolim nimic. Românii și Turcii s'au războit pe vremuri, și au stat ca dușmani față în

să mă răzbun din când în când asupra greșelilor voastre.

Sfântul Ilie, stă și el posomorit într'un ungher, își mai face de vorbă cu alți sfinți, dar de geaba, văd bine cum trage cu coada ochiului înspre mine, că tot nu-și găsește el așa un om, cu care să se poată înțelege ca cu mine!

Acum umblă singur, și carul ușor se sdăcăne cu uruit groaznic prin vălmășala norilor. Odată era chiar să-l certe Dumnezeu, că prea făcuse mare tărăboi și prea deslănțuise zăgăzurile viforului:

— Mai încet, Ilie prooroce, că-mi prăpădești pământul!

Văd eu că e posomorât și Ilie — și de aceea cred că nu l va răbda inima să ție mânie mai îndelungată, ci mă va lua iarăș cât de curând în căruța lui minunată.

Până atunci mă așez la geamul avurit al raiului și privesc în spre lumea voastră... prin sticla măritoare... Se vede așa de mică totuș, ca o jucărie, ca un mușinoi de furnici... Și oamenii, ori cât de mititei ar fi ei, îi cunoști; înțelegi chiar ce vorbesc, după cum își mișcă buzele.

Mai cetim gazete, mai stăm de vorbă între noi.

Spre seară apoi es întotdeauna în antișambra raiului. Aici se adună sufletele, cari au sosit peste zi, așteptându-și judecata. Sfântul Petru deschide niște cărți mari, tot înscamnă pe o hârtie, în vreme ce cumpăna din mâna arhanghelului se leagă încoace și încolo.

Sosise eri un biet bătrân, care era pe vremuri cel mai voinic în tabăra mea. Și sfântul Petre se încrunță, ridicându-și ochilarii peste frunte:

— Bine, fărțate, ai omorât o sută de oameni... ce cauți aici... marș afară!

— A fost în vrăjbi, preasfinte, atunci așa erau vremile...

— Bine, măi, creștine, și în vrăjbi; era de ajuns să omori doi, ori zece chiar, dar o sută? Asta e hoșe!

Și arhanghelul îl și înșfăcă, să-l arunce pe poartă afară, când nenorocitul dete cu ochii de mine.

— Sfinte Petre, dacă i-ai dat drumul în rai nenii Axente, puteți să mi-l dați și mie.

Bătrânul sfânt se uită prin registre vechi, clătină din cap și pe urmă îl zise:

— Bine; intră. Dar să bagi de seamă, cum te porți de aci înainte...

Arunc scrisoarea, o văd cum plutește în văzduh, ca un fiutur alb... și mă gândesc câtă vreme va trece până să ajungă pe lumea voastră... Va întârzia, va ajunge în altă planetă; — cine știe.

Un lucru e sigur; cu sfântul Ilie mă împac eu cât mai în grabă — și atunci facem noi un praznic în slavă, un praznic cum se cade, să-i meargă vestea.

Și cel mișei să bage de seamă, că trăsnetul meu nu va da greș de astă dată, chiar de aș ști că mă aruncă de aici din rai, oblu în cazanul cu zmoală alui Scaraoșchi.

S'auzim de bine, nepoților!

(ss.) Axente.

față, dar din aceste lupte nu a rămas nici pe o parte nici pe alta vre-un sentiment de ură sau de dispreț, căci n'au fost nici umiliți, nici umilitori. Iar când puterea neînfrântă a Osmanilor îngenuchla împărățiile cele mai de seamă, Românii au fost vrednici, să-și păstreze autonomia și libertatea lor neatinsă și să fie mai mult aliați decât vazalii împărății Otomane.

Dar pe acele vremuri încă, cel mai strălucit Voevod al Moldovei, Marele Ștefan cu instinctul său providențial, a arătat urmașilor săi că singura cale ce trebuie să o urmeze în politica lor din afară este alipirea Principatului Moldovei de împărăția Otomană.

Tradiția, scria dăunăzi marele istoric Iorga, este în politică un element de viață care nu se înlătură fără primejdii și pagubă. La Români prietenia turco-română este tradițională, a devenit o convingere și un crez neschimbat și trainic al întregului popor.

Manifestația și concretizarea acestui crez politic este »Istoria Imperiului Otoman« scrisă de același istoric român care, prin această operă neperitoare devine și cel mai mare istoric al Turcilor. Acest fapt nu este o întâmplare. Este fenomenul unor înlănțuiri de împrejurări și evenimente ce și au obârșia în însuși genul poporului românesc.

Cea mai nouă ispravă. Se vede că noi sătem ursiți s'o ducem rău cu ziarele litografiate. Se știe cum s'a ocupat — și se ocupă încă — »Correspondența Română« de chestiile noastre politice: făcând servicii lui Mangra și tovarășilor lui. Am insistat apoi asupra falșurilor și a resumatelor tendențioase din »Keleti Értésítő«, — cu care membrii marcanți ai partidului nostru au legături destul de intime.

Acum, cu prilejul declarațiilor dlui I. Maniu publicate în ziarul nostru, »K. É.« își mai arată odată superficialitatea, reaua credință, ori, poate, ignoranța. Spune că deputații noștri și foștii deputați, afară de părintele V. Lucaciu, care este în București, s'au întrunit de curând în Arad la o consfătuire intimă. Rezultatul acestei consfătuiri este comunicatul dlui Maniu. Care, zice comentarul, este greșit »Pentru că se poate constata, că în politica partidului naționalist este duplicitate. Doar în 1905 Românii au eliminat din program punctul relativ la autonomia Transilvaniei. Acesta a fost acceptat iarăși abia în conferința națională ținută anul acesta în Sibiu, pe timpul campaniei electorale, după ce s'au încercat tratativele de pace cu guvernul. Scopul acestei proceduri a fost: să dovedească poporului, după ce s'au zădărnicit aceste tratative, că azi au mai multe pretențiuni decât în 1905«.

Să ne răfuim cu te miri ce nepriceput deb »K. É.« pentru fantasmagoriile și neadevărurile acestea? Ni-se pare că e de prisos, — de îndată ce am atras atenția publicului nostru asupra lui cum sânt informate gazetele ungurești despre noi, — și, mai ales, atenția frunțașilor noștri cari stau devorbă cu jupânii dela... *Informatorul din Orient.*

Liga și centenarul lui Cavour. Primarul din Turin Teofilo Rossi a trimis următorul răspuns »Ligei culturale« din București la telegrama ei adresată către comitetul comemorării centenarului nașterii lui Cavour:

»Mi-a sosit amabila telegramă trimeasă mie de d-voastră cu prilejul centenarului nașterii lui Cavour.

Omagiul »Ligei Culturale« române mi-a fost foarte plăcut și mulțumindu-vă, vă asigur că acest oraș a apreciat înalt nobila adesiune a fraților români la patrioticele manifestații ale celor din Turin.

Cu particula:ă considerație.

Primarul: Teofilo Rossi.

Convocarea dietelor provinciale din Austria. Din Viena se anunță că dietele provinciale vor fi convocate pe la mijlocul lui Septembrie. Sesiunea parlamentară va ține până la sfârșitul lui Octombrie, când se va convoca Reichsrathul.

În ce privește convocarea delegațiilor, nu s'a luat până acum nici o hotărâre.

Naționalism și cosmopolitism — în aviație. Abia a trecut concursul aranjat de ziarul «Le Matin», și ne vine știrea despre un nou premiu, de 200.000 de franci, pe care-l oferă «Le Journal» celui ce va zbura distanța Paris-Berlin-Bruxelles-Londra-Paris. «După ce vor dispărea granițele, în lăuntrul căruia oamenii, națiunile și rasele pîdesc, pline de ură, dîpa potrivită să năvălească pentru a ucide și a curăți, va sosi mult așteptata zi a păcii universale. În general păcii este aeroplanul... Să-l ajutăm în drumul lui spre triumf, căci astfel grăbim sosirea păcii a toată lumea.»

Se știe că «Le Matin» este cel mai șovin organ francezesc, pentru aceea concursul aranjat de el a avut un hotărît ascuțit antigerman. «Le Journal», un ziar tot alt de răspîdit, dar redactat în spirit opus celui dela «La Matin», vrea să se pună în serviciul himerii de care ați văzut cum scrie.

În orice caz, progresul uman cîștigă din rivalitatea aceasta, fără a știrbi drepturile sfinte — fiindcă sint vecinice — ale naționalității.

O voce din România despre jubileul împăratului Francisc Iosif.

— Lipsa Regelui Carol dela Ischl. —

Zilele trecute, bătrânul împărat și rege al Monarhiei vecine a împlinit optzeci de ani, vârsta cea mai înalată la care a putut ajunge în vremurile noastre un suveran. Toate capetele încoronate după continent și în afară de continentul european au felicitat călduros pe bătrânul suveran care s'a învrednicit să domnească cea mai îndelungată vreme.

Ziarele germane și austro-ungare se miră foarte mult că regele Carol al României, cel mai bun prieten al augustului monarh nu a mers la Ischl ca să prezinte personal felicitările sale. Noi însă ne mirăm mult de mirarea ziarelor străine.

Regele Carol, mai înainte de a fi prieten al împăratului Frantz Iosif e înaltul reprezentant al voinței țării și în cazul acesta voința țării a fost exprimată categoric: regele să nu meargă la Ischl.

După cum se știe mai mulți fruntași politici din București au înmănat suveranului nostru o scrisoare acoperită de foarte multe iscălituri rugându-l respectos ca să renunțe la plecarea sa.

Acest gest mărturisește din partea fruntașilor noștri cea mai vie conștiință și demnitate națională.

El e îndreptățit și are toată rațiunea de a fi înlocuit, atât pentru noi, cât și pentru acela care ne vor judeca.

Trebua oare să meargă regele Carol la Ischl, ca să felicite și să mulțumească împăratului Frantz Iosif că a încuviințat politicianilor unguri cu prilejul alegerilor trecute să aducă armată din Austria pentru a teroriza pe români? Era obligat M. S. să mulțumească bătrânului suveran, pentru politica cu două fețe pe care a întreprins-o până acuma față de frații noștri, dându-i pradă persecuțiilor ungurești?

Credem că pentru aceste două cauze, regele Carol nu trebuia și era de dator să se consimtă a nu participa la aniversarea nașterii augustului său prieten. Așa dar de ce se miră ziarele nemțești?

Pentru ca suveranul român și cel Austro-Ungar sănt cei mai buni amici.

După cum am spus aceasta nu-i un motiv.

Regele Carol e un rege constituțional și înaintea oricărui sentiment sau interes personal al său, preponderază și e a tot puternică Voința Națională.

Dacă M. S. împăratul Austro Ungariei va avea ferietrea să-și sărbătorească și cea de-a nouă-zecia naștere a sa și dacă atunci alta va fi starea lucrurilor de acuma, atunci regele nostru poate merge la Ischl ca să felicite pe bătrânul suveran nu numai din partea Sa, ci din partea întregului popor Român.

«Doljul».

Scrisori din București.

O broșură curioasă în chestia ovrelască. — Emigrările și măsurile contra lor. — Ofițerii turci la Târgoviște. — Comoara din canalul Măcinului. — Regele Carol și presa românească.

București, 10/23 August.

Evreii din România sânt împărțiți în două tabere. În timp ce unii sânt aderenți fervenți ai sionismului și înfățișează societăți de colonizare în Palestina, alții din contra fac pe Români de confesiunea mozaică și cer acordarea de drepturi politice — spre fericirea țării și a poporului românesc! În timp ce unii adună ban cu ban spre a putea planta un maslin în dumbrăvile din Palestina, unde, se zice, coloniștii de curând plecați trăiesc în fericire, alții își cheltuesc vremea și-și frământă creierul spre a putea găsi noi argumente în contra acelor cari cred că și fără fiul lui Israel țara românească poate trăi și încă destul de bine.

Unul dintre acești teoreticieni este ziaristul evreu Lupu Dichter, care a scos acum de curând o broșură foarte curioasă prin argumentele ce le aduce în favoarea acordării drepturilor politice Evreilor. După ce acest domn, în introducere, se plînge că nu i s'a dat o catedră la facultatea de drept din București, fiindcă nu e cetățean Român — noi credem că vor fi mai fost și alte cauze de ordin științific — începe să facă istoricul, antisemitismului în România. Antisemitismul, după dânsul e produsul agitațiilor negustorilor și meseriașilor creștini, bulgari și greci, cari și au văzut pericolitate interesele prin evrei. Evreii încă trebuie să se considere cetățeni Români, fără a ține seamă de Constituția țării — după Lupu Dichter — nu există! Iată în adevăr ce scrie acest domn:

«Constituția dela 1866 nu este nici lege, nici constituție, nici pact încheiat între rege și popor.

«Constituție nu există. Ne trebuie una. Ne trebuie o constituție elaborată de întreg poporul român. Nu este nevoie de nici o revizuire. Nu se poate revizui. Un act care nu e constituție e nul ca lege!!» Șiți de ce le spune acestea? Pentru că în Constituția românească este blestematul articol șapte, care a avut în vedere pericolul ce amenință țara și neamul românesc de lepra jidovească. În orice caz sânt foarte curioase argumentele. Până acuma toți știam că țara românească are o constituție. Acuma vine ovreul Dichter și ne spune că nu are. Să-l credem pe cuvânt? Firește. Doar a avut pretenția să ajungă profesor la Facultatea de drept din București!...

Cu toate măsurile luate de autorități, curentul de emigrare din Dobrogea este încă destul de periculos. Nu este vorba de străinii pe cari nu-i leagă nimica de țara și neamul nostru. Aceștia pot pleca. Nu-i oprește nimeni. Ba în unele părți, cum s'a întâmplat în comuna Ogaș din Moldova, țărani singuri ajută pe cei cari vor să plece, numai să se scape de exploatarea lor. Doar pericolul este mare, când e vorba de Români, cari, ascultând de agenți, își vînd ce au și pleacă, unii la America, alții în alte părți. Aceștia trebuiesc împedicați. Avem tot interesul s'o facem asta. Ar fi o pierdere națională incalculabilă. Cei cari au plecat cu ani mai înainte, o duc rău de tot. Din scrisorile, pe cari le trimet familiilor lor — scrisori, dintre cari unele s'au publicat — se vede mizeria, pe care o îndură. Indueștoare este scrisoarea unui țaran român, Ion Arzea, originar din jurul Sibiului, care s'a stabilit mai întâi în Dobrogea, de unde a plecat la America. Cred că merită atențiune aceste duloase rînduri adresate familiei lui: »Mă rog la Dumnezeu ziua și noaptea să mă pot vedea iar acasă. Să mai văd satul meu și copilașii mei grămadă, să-mi petrec zilele cu dânsii. Să mi-i văd eu grămăjoară lângă mine, ca o cloșcă cu puli sub aripi!?... S'au luat măsuri severe pentru încetarea nenorocitului curent de emigrare. Poate în chipul acesta se va pune stavilă. Aici cred că trebuie amintit și faptul că lipovenii, cari, ascultând de agenții Ruși, s'au dus în Siberia, scriu scrisori în cari se plîng de soarta lor și spun că nu este țară mai binecuvîntată de Dumnezeu ca România.

De trei zile studenții, însoțiți de profesorii lor și de ministrul de culte și instrucție din Constantinopol, sânt oaspeții Capitalei. Primirea ce li s'a făcut a produs în inimile lor o impresie excelentă. În discursurile lor însuflețite, profesorii, și studenții și au manifestat dragostea lor nemărginită față de această »țară a progresului și a culturii«.

Nu se știe întru cât aceste vizite au un caracter politic.

Unele ziare scriu că va fi vorba despre încheierea unei alianțe între România și Turcia. Fapt este că din partea Turciei am văzut în timpul din urmă atâtea dovezi de simpatia ce o poartă regatului român.

Eri au sosit la Târgoviște patru căpitani din armata turcească, spre a vizita școala militară din acest oraș. Căpitani sânt: Riza Bey, Emin Nuzlat, Mustaja Bey și Iachim Bey. Ofițerii turci au fost întâmpinați la gară de maiorul Florescu și de toți ofițerii și profesorii școlii de cavalerie din Târgoviște. În cinstea oaspeților s'a dat un banchet, la care Riza Bey, luând cuvântul a tostat pentru armata română și comandantul ei suprem, sub conducerea căruia această armată a pus lumea în uimire. Nici o armată, a spus distinsul militar turc n'a făcut în ultimi trei zeci de ani atâtea progrese ca armata românească. Ea este o garanție a statului român, o garanție a păcii în Balcani. Cuvintele lui Riza Bey au produs o impresie excelentă printre ofițerii români. Dl Mayor Florescu a tostat pentru înfrățirea armatei turcești și românești.

După vizitarea localului școlii și a tuturor instalațiilor, ofițerii turci au făcut o excursiune până la Mănăstirea Dealului, unde se păstrează capul lui Mihai Viteazu, despre care chiar și istoriile turcești vorbesc cu atâtea entuziasm. Seara ofițerii turci au plecat spre București.

Valurile Dunării românești ascund în fundul lor o comoară, pe care oamenii zilelor de azi și-au pus în gând s'o scoată la lumină. E vorba de aur, de aur mult, care s'ar afla pe un vapor turcesc, scufundat la 1877, cu ocazia războiului pentru neatarnarea țării. O parte din trupele turcești staționau atunci în orașelul dobrogean Măcin. De aici se pregăteau să năvălească pe pământul românesc. Miliția turcească dispunea de mai multe vapoare de transport. Pe unul din a-

	FABRICA DE OBLOANE JALUZINE DE ESSLINGEN CONTRA KAZELOR SOLAR SI STORURI	RONA ERNÓ BUDAPEST TELEFON 23-85	IZABELLA UTCZA 47 TELEFON 23-45	
--	--	--	--	---

ceste vapoare se aflau banii pentru trupe și în vârtejul unui foc tocmai acest vapor a fost scufundat, împreună cu câți-va oameni de pe echipaj, în dreptul canalului Filipolo. Cel puțin așa se spune că pe acel vapor s'ar fi aflat casa de bani a trupelor. Românii vor să scoată acum acea pretinsă bogăție tănuită până acuma în valuri. Și, de câte-va săptămâni se fac mari pregătiri pentru scoaterea vaporului cu pricina. Vor reuși aceia cari au început lucrările să facă ceva? E altă întrebare. Azi dela Măcin numai pornesc vapoare încărcate cu aur. Dar are el altceva, care l-ar putea face să fie amintit în legătură cu dezvoltarea noastră literară de azi. E locul de naștere al unei scriitoare cu talent frumos și cu ochi și mai frumoși. I-aș spune pe nume, dar se supără.

Intr'un articol publicat în »Giornale d'Italia«, ziaristul Franco Coburi vorbește despre felul cum M. S. Regele Carol al României înțelege și apreciază presa. Ziaristul italian amintește mai întâi despre regina poetă, Carmen Sylva, care dă întreg beneficiul operelor sale literare pentru ajutorarea celor suferinzi, a orfanilor și a infirmilor.

Regele Carol, scrie Coburi, citește mai bucuros zărele din străinătate. În felul lor de a înțelege libertatea presei, ziarele din România au atacat adeseori persoana suveranului, ceace l-a înstrăinat de ziarele românești. Gazetele din străinătate din contră vorbesc cu mult respect de regele Carol. Coburi spune că pe la 1880 suveranul român nu lua în mână un ziar tipărit în țară fără să citească atacuri și aluziuni la persoana sa. Nu citea un jurnal fără să se năcăjiască. Pe biroul de lucru al regelui adeseori se găseau ziare mototolite. Cu toate că raporturile dintre rege și popor sânt excelente — și deci și raporturile dintre suveran și presă trebuie să fie aceleași — regele nu poate uita sângele rău ce l-au făcut ziarele în trecut. El nu citește ziare românești, scrie gazetarul italian, ca să nu aibă prilejul de a se vedea atacat, să nu aibă prilejul de a se supăra.

Acestea le scrie publicistul dela *Giornale d'Italia*. Scrie aceste rînduri, firește, pe baza unor informații luate dela cine știe ce persoane interesate și dușmănoase presei românești. Tendințiositatea știrii se observă imediat. Căci se știe de toată lumea că la palat merg toate zărele românești.

Și M. Sa Regele urmărește cu mult interes anumite chestiuni. Dar, ce să le faci? Publiciști nu-s? Vor cu orice preț să scrie ceva de senzație. Și, când omul vrea, subiecte să găsească destule. Numai cât este de datoriu presei din România de a respinge cu hotărîre insinuările publicate în ziarul italian, insinuări, cari nu urmăresc altceva decât știrbirea prestigiului presei românești și înstrăinarea ei de persoana suveranului iubit și atîta de popular. *Cor.*

Vizita studenților turci în România.

București, 10/23 August.

Sosirea studenților otomani a fost o adevărată sărbătoare pentru capitala noastră. Discursurile ce s'au pronunțat, au arătat în de-ajuns relațiunile extrem de cordiale ce se stabilesc între țara noastră și Imperiul otoman. Duminecă străzile principale au fost pavazate cu stindarde românești și turcești. Prefutindenii li-s'a făcut o primire frumoasă oaspeților străini.

În seara de Duminecă s'a dat la Oteteleşanu o reprezentație »Orfeu în Infern« în onoarea lor. De asemenea studenții au vizitat diferite instituțiuni ale Capitalei: muzee, universitate, etc.

Aseară a avut loc la Bufetul dela Soșea, banchetul oferit de Primăria Capitalei, studenților otomani.

Au fost 160 tăcămuri.

Grădina foarte frumos iluminată cu lampoane

venețiane, prezenta un aspect dintre cele mai interesante.

În afară de excursioniștii și de conducătorii lor, au luat parte la banchet d-nii Spiru C. Haret, Emil Petrescu, I. Bianu, Jean Demetrescu, Babeș, Ioanin, C. Disescu, Florescu, etc.

La șampanie, cel dintâi care a luat cuvântul a fost d. Haret, ministru al cultelor și Instrucțiunii publice, care reamintește bunele raporturi dintre ambele țări: România și Turcia.

»Ridic, zice d. ministru, acest păhar în sănătatea M. S. Imperiale Sultanul.« Aplauze furtunoase acoperă ultimele cuvinte ale dlui Sp. Haret. Continuând, d. ministru bea în sănătatea oaspeților veniți să ne viziteze. Muzica întonează imnul imperial turcesc.

După d. Haret, urmează d. Seffa Bey, ministru al Turciei la București, care toastează pentru M. S. Regele Carol.

Muzica întonează imnul român.

După d. Ioanin, care vorbește cu multă însuflețire, din partea comunei București, urmează d. C. Disescu decanul facultății de drept.

Dl Disescu, într'un entuzlast discurs, descrie calitățile distinse ale rasei musulmane, și laudă civilizațiunea lor, care în multe privințe (este superioară celei occidentale, dl Disescu este viu aplaudat de asistenți).

Intr'un moment de nestăpânită mișcare sufletească un bătrîn profesor universitar, sărută mâna dlui Disescu,

Urmează dl Ali Akrem fiul strălucitului literat Namil Kemal și fost guvernator al Archipelagului. »Am suferit mult timp, zise dânsul, de apăsarea celei mai depravate tiranii. Cu concursul însă al viguroasei tinerimi ai cărei reprezentanți îi vedeți aici am reușit să scăpăm de dânsa.

»Vă iubim pentru că sânteți un popor viu și brav, sânteți amicii noștri naturali. Prin relațiile noastre ne vom cunoaște și mai bine.

Rugăm pe d. ministru să trimită tinerimea studioasă română la Constantinopol. Vom reveni și noi aici și ne vom iubi pe măsură ce ne vom cunoaște și mai bine.

I. Ionescu, inspector școlar, unul din organizatorii recepțiunei studenților otomani, toastează de-așemenea pentru oaspeții musulmani.

Mal vorbesc d. Algiu, din partea studenților Români și d. Ali Izett, președintele studenților otomani, cari printr'un remarcabil discurs, arată idealul Turciei celei tinere. Corul studenților otomani întonează imnul regal și »Deșteaptă te române«. Entuziasmul este la culme.

Azi la 7.55 studenții pleacă în excursiune la Sinai, Azuga, Bușteni.

Itinerarul s'a modificat în sensul că studenții nu vor mai fi încvartirați la Ploiești, ei vor veni direct la București.

Grație concursului dat de ministerele de război, de externe, precum și de primărie și direcția C. F. R., primirea studenților și excursiunile aranjate vor fi strălucite.

Volnicii noi în Făgăraș.

— Goană împotriva preoțimii noastre. —

În urma suspendării unor notari și învățători din acest pașalic pe motivul agitației de pe timpul alegerilor, nu se putea ca răsunarea să nu se pornească și împotriva unor preoți, cari poate au avut singurul păcat că nu l-au putut îndupleca cu nimic, ca să voteze pentru candidatul G. Urdea. Și fiindcă tocmai în comuna Colun, unde e cunoscutul lui Urdea preotul gr. cath. Nicolae Giurca și tatăl acestui preot, actualul învățător gr. or. Ioan Giurca, cuscru lui Urdea, s'a aflat un astfel de păstor sufletesc în persoana preotului gr. or. Ioan Giurca, care conștient de datoria sa de alegător, cu toate rugămintele, ba și promisiunile unora de a rămânea măcar acasă în ziua alegerii, cu sufletul curat a

alergat a-și da votul aceluia, care a fost mandat din partea partidului național român tocmai cu acest preot s'a început șirul șicanelor în rândurile preoțimii.

Fiindcă suspendarea preoțimii nu stă în dreptul celor din pașalic, totuși au încercat cu o ziunea cercetării în cauza fasiunilor de congrua a acestui preot prin fel și fel de șicane a-și răzbuna. S'a întâmplat adevărat, că unii indivizi necunoscuți au voit să-și răzbune împotriva acestui preot brav — la care poporul s'a alipit ca trup și cu suflet, și au făcut arătare la mitocă că fasiunile de congrua nu sânt drepte, deaceia preotul are mai multe venituri, decât cele cerute.

În urma acestei arătări, prim-pretorul Bokor dela Arpaș, acel funcționar administrativ, care a fost însărcinat și cu suspendarea notarului Comșia din Scorei, vine în Colun la 22 Iulie pentru a face cercetare în cauză. Intocmai ca ocaziunea suspendării notarului Comșia — în șul acestui preot —, în al cărui cerc notarului află și Colunul, acest prim-pretor fără a răzbi la binețele date, îl interpelează în mod provocator, că porțiunea canonică în ce sumă e înaltă.

Preotul, care de fapt n'a folosit nimic mult decât antecesorul său, și care antecesorul dat fasiunile de congrua acum 12 ani, cari au fost aprobate de primăria și oficiul preotului atunci, a răspuns, că 10 cor. La acest răspuns din nou în mod amenințător zice: Numai 10 cor. e venitul la 3 jug. pământ? »O să vezi îndată!« — »Să mă lerti dle, că nu sunt 3 jug. ci numai 1 $\frac{1}{2}$!« răspunde preotul. »De altfel ar fi, cât n'ar fi, pe mine nu mă împoartă, că nu eu le-am fasonat. Și dacă astăzi se cere dau fasiuni noi, atunci voi recunoaște că de la s'a mărit venitul pământului, fiindcă o parte din acest pământ, unde înainte nu creșteau decât sălci, răchite și arini, pe cari antecesorul meu făla din când în când, eu l-am regulat pe șese mele și am pus cucuruz. Acum după 5 ani decând folosesc acest pământ, recunosc, că mi-a întors spesele și venitul de aici înainte e mai mare! a mai adăogat preotul.

După aceste deslușiri date, solgăbirăul îl cere să meargă la fața locului. Sânt 3 bucăți de pământ. După ce le examinează, îl întrebă pe preot, că încât le stătoarește venitul curat la țară, ceace răspunde, că 34 cor., din 10 cor. cât a în trecut. Întrebă și pe primarul M. Huiu, ce la întreaga cercetare a fost prezent și care la îndoială, dupăcum se vede, au avut îndrăzneala de a cece au făcut arătare, că întru toate să o firme denunțul, și acest primar spune, că venitul ecleziilor e de 55 cor. La aceasta afirmare rată, preotul reflectează că dacă cu atât altă cale a statorii venitul curat, atunci binevolesc primar a le lua în arendă cu suma indicată de dumnealui, și preotul va primi numai 34 cor. iar restul să rămână câștigul bisericii. Cum venitul a fost stabilit din partea primarului mult mai mare decum e de fapt, se poate vedea și din răspunsul unui locuitor binepriceput și interesat, care cu altă cauză s'a prezentat la prim-pretorul și pe care l-a întrebat prim-pretorul încât stabilește venitul ecleziilor. Omul a răspuns, că știi de fasiunea preotului sau a primarului, că venitul nu poate fi mai mare ca 30 cor.

În cancelaria comunală urmează completarea procesului verbal deoarece în denunț s'au arătat și alte multe venituri stolare precum și 2 cari lemne, ce le-a primit din pădure la bunăvoința poporului, și nici de cum obligată fiind comuna pe care primarul le prefulește cu 10 cor., de fiecare locuitor le plătește cu 5 cor., preotul reflectează, că deoarece comuna nu s'a obligat prin nici un condus a-i da lemnele numite, fiindcă ori când poate abdice de această bunăvoință, nu le poate primi în fasiuni. Venitul curat la stolă întrebă cercetătorul pe primar, ce venituri mai are preotul, la ceace răspunde, că 1 zi de clacă dela fiecare locuitor sau locuitor. La această nouă fasiune, ce voește să o înduce

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună.
Marca lanț.

SUC. EMMER FERENCZ
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Huny

primarul în venitele preotului, acesta răspunde, că nu e adevărat, fiindcă dânsul e de 6 ani ca preot aici și din 85 locuitorii gr.-or. câți sânt cu totul, sânt 50—60; cari nu i-au făcut nici o dach, și nici nu l-au plătit cîcă, n'au fost obligați.

Dacă totuși unele rudeni l-au ajutat cu câte jum. zi de lucru, aceasta n'au făcut-o de silă, ci din bunăvoință și recunoștință.

Astfel s'au purces la toate punctele din venite, pe cari la poruncă a trebuit să le măriască. La punctul ultim, unde s'a arătat în pără că preotul are venite și dela slujbe precum sfeștăni — poate una făcută de învățător și una de primar la decurs de 6 ani de buni creștini ce se țin —, apoi sărindare, cununa anului, pomenirile pentru călători, primarul a răspuns, că dă, are o grămadă de slujbe, după cari are un venit de 100 coroane.

La acest punct, care e culmea prostiei în cunoștința fasilunilor congruale, preotul a reflectat, că deoarece aceste venite sânt accidentale și poporul nu e silit a le face, după cum n'a fost silit nici Dumnealui a face mai multe sfeștăni, deci poate una în 6 ani, nu le poate primi de venite, după cum nici nu se cere în legea congrualei.

Înainte de încheierea procesului verbal, preotul mai adaugă că deși se vede că venitele din parohie au crescut, de fapt însă au crescut și spesele după cum au fost în trecut, — prin suma mai mare, ce o plătește preotul la fondul de pensii și chiria — deci venitul curat a rămas tot acel vechi, și prin urmare visteria statului cu nimic nu e păgubită și din această cauză n'a făcut încunoștințarea de lipsă. La caz însă, că înaltul ministru va lua în considerare fasilunile primarului, atunci preotul va cere cercetare nouă ascultând pe martori.

Ca răsbunarea să-și ajungă culmea, primarul mai denunță pretorelui, că preotul a făcut colecță pentru nenorociiți din Bănat fără a l'incunoștința. Dacă însă va preda suma colectată la primar, ca d'el să o trimită, atunci abstea dela mai departe arătare.

La acestea preotul răspunde, că suma colectată nu o mai pune la dispoziția primăriei, căc. a trimis-o deja la casa consistorialului.

După acestea primăretorul îi dă îndrumări să facă arătare în scris — și îl va pedepsi pe preot pentru călcarea legii, fiindcă n'a fost ertat să colecteze în comună fără încunoștințare. Preotul îi răspunde, că el a făcut colecția la ordinul consistorialului, ca superior for al său și că a publicat și a înștiințat pe toți, câți s'au aflat în biserică la praznicul Nașterii sf. Ioan Botezătorul, dacă el primar, ca creștin, ce se ține nici la praznice, necum în Dumineci, nu vine la sf. biserică, el n'a fost îndatorat să meargă acasă la el să-l înștiințeze.

Se vede, că atât dumnealui, care a cinstit la aceasta colecță 1/2 litru cucuruz, cât și învățătorul, care a dărut 1 cop de grâu nu chiar plin, le-a picat rău publicarea în biserică despre darul Bechruia.

De lângă Oit.

Din străinătate.

Convenție militară turco-română. Din București ni se scrie: În cercurile diplomatice se consideră fapt îndeplinit încheierea convenției militare turco-române, ca o urmare a misiunii ministrului de război, generalul Crăiniceanu, la Constantinopol și a audienței lui Haaki-Pașa la Castelul Peleş. Se afirmă că regele Carol era sigur de încheierea convenției încă prin April, când a avut convorbirea cu ziarul vienez »Münze«.

În același timp »Echo de Paris« află din Constantinopol, că după declarațiile mai multor tineri diplomați, călătoria marelui vizir în România a avut de scop încheierea unei înțelegeri între Turcia și România. Turcia plănuește o alianță cu România.

În cercurile politice turcești se vorbește despre o alianță a triplicei cu Turcia și România. A-

ceastă alianță ar constitui un lanț de fier care ar împărți Europa în două.

Rusia ar deveni izolată și s'ar afla într'o situație dificilă.

Paris, 24 August. Ziarele de aici primesc dela Constantinopol informația că vizita marelui vizir, Haaki-Pașa la Sinaia n'a fost numai un gest de avertizare la adresa Sofiei, ci a mai avut ca țintă și un plan pozitiv. E vorba ca în cazul când armata bulgară ar năvăli în Macedonia, România să-și mobilizeze imediat trupele de lângă granițele Bulgariei. În schimb reprezentantul guvernului turc a promis României că va acorda o libertate națională deplină aromânilor, înstituirea un exarhat pentru ei, întocmai cum făcuse odinioară pentru Bulgari la dorința și intervenția Rusiei.

Stare de asediu în Lissabona. De ieri, Lissabona și Portugalia întreagă e declarată în stare de asediu și cetățenii sânt supuși legilor marțiale.

Dela 1 Februarie 1908, de ziua în care Dom Carlos și fiul său mai mare au fost asasinați, regatul portughez e frământat de adânci certuri interne. Ori câtă bunăvoință ar fi avut tânărul rege Manuel de-a asana zilele ce bântuie țara sa și a asigura popoului său o epocă de liniște și pace, — păcatele trecutului au fost mult mai mari decât să se fi putut da uitării și dușmanii dinastiei mult mai înverșunați, decât să-i fi putut împăca două victime regale.

Datoriile multe și unele foarte urâte ale dinastiei au fost exploatate împotriva guvernului și a Regelui și pe vremea lui Dom Carlos, și sânt exploatate și acuma împotriva lui Manuel. Dinastia regală a cheltuit milioane nenumărate din banii țării, a făcut datorii de milioane, pe cari doi dintre reprezentanții ei au plătit-o cu viața lor.

Și acum Portugalia e din nou în ajunul unor evenimente mari și, poate, sângeroase. La 28 August vor avea loc alegerile pentru parlament, iar azi se declară starea de asediu, sub cuvânt că s'ar fi descoperit firele unor conspirații revoluționare. Alegerile vor fi supravegiate de dictatura militară și, probabil, vor termina cu învingerea guvernului — *dacă armata va asculta până în cele din urmă de guvern.*

Dușmanii guvernului sânt asăzi republicanii și clericali, cari merg mână în mână, deși au ținte deosebite și drumuri cari numai pentru o clipă scurtă se încrucișează, ca apoi să ia din nou direcții opuse. Clericali și republicanii luptă împotriva guvernului; cei dintâi fiindcă le e prea liberal, cești din urmă fiindcă doresc o nouă formă de stat, democratică, și mai liberală.

Și, pentru a complecta tabloul acesta ciudat, pe scenă răsare dictatorul de odinioară Franco, cu ambiții și aspirații tănuite. Și în situația aceasta gravă, tânărul Rege e fără sfătuitori...

Asupra evenimentelor recente primim următoarele telegrame:

Londra, 23 August. »Daily News« e informat că în Lissabona s'a declarat starea de asediu. Dela asasinarea Regelui Carlos nu s'au mai văzut atâtea trupe pe stradele Capitalei. Divizia întâi e toată în oraș, de vreme ce în garnizoanele din jur mereu sosesc trupe noi. De-asemena sânt gata de a ataca și vasele de război de pe Tajo. Conspirația revoluționară care motivează aceste măsuri urmărea răsturnarea guver-

nului, alungarea dinastiei și proclamarea republicii supt președinția fostului dictator Franco.

Lissabona, 23 August. Guvernul recunoaște că s'au descoperit firele unei conspirații serioase, dar refuză orice lămuriri.

Concentrarea trupelor continuă.

Serbările jubilarie din Muntenegru. La prinzul de gală dat în onoarea regelui Bulgariei, principele Neculae, toastând, a zis:

»Mă bucur din toată inima la marea izbândă a regelui Ferdinand ca Suveran al Bulgariei. Legăturile dintre Bulgaria și Muntenegru n'au încetat nici odată a fi cordiale, caracterizate printr'o frățescă iubire«.

Principele a relevat că regele Ferdinand a lucrat ca un monarh înțelept, ca un om de stat al eminentului său popor. Se înclină în fața acestor fapte și aduce mulțămiri pentru dănele lui Dumnezeu și Rusiei, marea noastră protectoară, pe cum și spiritului de patriotism al popoului bulgar.

Principele Neculae a încheiat astfel: »continuăm a răspunde iubirii pe care noi, Sârbii, frații voștri cei mai apropiați, o avem pentru poporul vostru. Credeți în pretenia mea și în sentimentele nealterabile de fraternitate și de devotament absolut«.

Regele Bulgariei a răspuns astfel:

»Amicitia de un sfert de veac și iubirea frățescă ce ne leagă și care a rezistat cu fermitate contra numeroaselor furtuni cari au lovit Balcanii, au făcut să se nască în sufletul meu dorința de a vă felicita personal, cordial și sincer cu ocaziunea aniversării de 50 de ani de domnie atât de prosperă asupra Muntenegrului«.

Îmi amintesc entuziasmul provocat în Bulgaria când d'voastră și poporul vostru ne-ați trimis cei dintâi salutările noastre frățesti cu ocaziunea proclamării Bulgariei ca regat.

Regatul bulgarilor și țarul lor nu vor uita niciodată acest salut entuziast. Primirea cordială și frățescă ce mi-s'a făcut m-a mișcat adânc iar amintirea făgăduelii solemne făcută în fața mamei mele dovedește că legăturile noastre frățesti nu vor putea fi rupte. Fie ca prezența mea aci să fie o slabă dovadă despre aceasta.

Mă înclin în fața înaltelor voastre calități cu cari conduceți țara voastră spre glorie«.

Dintr'un carnet.

»Băieții« au cîștigat pentru gazeta lor o forță nouă. De-acum încolo nu vom găsi o nevinovată distracție numai în articolele de fond, ci și în foileton. Felicit băieții pentru noul lor tovarăș de muncă glorioasă — Demian, și-l recomand în atențiunea cititorilor acestei rubrici. Dl Demian (scriu cu pălăria în mână) e autor de »cugetări... originale, la același nivel cu ideile ce se discută în articolele de fond«.

Iată ce și cum se »cugetă« distinsul nostru foiletonist:

»Destinul e un viteaz invincibil«. — »Viața e o popicarie«. — »Viața e o minciună goală«. — »Femeile is cu coarne, ferți-vă de ele«.

Și altele și altele, cugetări una mai frumoasă decât cealaltă. Cit de adîncă e spre pildă »cugetarea«: »Viața e o popicarie... Sau alaltă: »Viața e o minciună goală«. Cîtă precizie în expresie și ce stil lapidar!

Dl Demian (scriu tot cu pălăria în mână) va face cînte redacției și scrisului rominesc, așa cum îl înțeleg băieții. »Viața e o popicarie« și, probabil, »Moartea e un biliard«...

Scrieți, băieți, scrieți — că »șeful« vă citește și vă admiră, cînd scrieți:

»Din incidentul aniversării de 80 de ani dela nașterea Majestății Sale s'au acordat o seamă de distincții rare la multe persoane... emeritate!«

Cred că »șeful« ar avea mai puține motive să-i admire pe băieți, dacă ar ști ce înseamnă »emeritate«, dacă n'ar crede și el că acest cuvînt sugestiv înseamnă... »cu merite«. Nu, șefule »emerit« are însemnarea de pensionar (emeritus-soldat care și-a făcut serviciul, veteran)... (»incident« în loc de »prilej« sau »ocazie« era indicat alături de »emeritate« în loc de »cu merite«).

Băieții stau însă pe picior de războiu cu limba rominească și neologismele ei.

Scriu «stadiu mai superior» și «treaptă foarte inferioară», neștiind că superior și inferior sînt în sine comparative...

Scriu «Incendiul expoziției din Bruxelles», în loc de «arderea» sau «distrugerea prin foc» etc, într'un loc scriu chiar:

«Din Bruxelles se telegrafiază că s'a constatat că incendiul nu are de înregistrat nici o victimă omenească...»

Incendiul n'are de înregistrat nici o victimă omenească!... Ascultă, șefule, ce scriu băieții:

«Reuniunea aceasta și-a ținut acum a doua adunare generală dela renașterea ei din o neexistință de un lung șir de ani, în care a fost îngropată de forță împrejurărilor».

A te renaște dintr'o »neexistință» în care ai fost îngropat un șir lung de ani e o nouă «piesă de artă» cu care vor să ne distreze «băieții».

Demiane, Demiane, dignus es intrare».

Mefisto,

INFORMAȚIUNI

ARAD, 24 August n. 1910.

— **Oaspeți regali în Brașov.** Duminică după amiază, reginele României și Bulgariei, care se află de câteva zile în Sinaia, împreună cu principesa de Reus și suitele, au trecut în trei automobile în gara Brașov, de unde principesa de Reus a luat trenul spre Germania. La reîntorcerea în Sinaia, ambele suverane au fost întâmpinate de M. S. Regele, iar la orele 5 și jum M. R. Regina Eleonora s'a suit în trenul regal spre a putea pleca la Ramadam.

— **Ștefan Tămășdan, paroh gr. ort. român în Pecica-română, a repauzat la 23 August n., în vîrstă de 65 ani.** Inmormântarea lui a avut loc azi, 24 August n.

Odihnească în pace!

— **Alegere de preot în Tășad.** Din părțile bihorene ni-se scrie: La 14 August n. a avut loc alegerea de preot în comuna Tășad. S'au prezentat doi candidați: dl Traian Roman din Mezleș, cu calificăție pentru parochii de cl. I, și dl Gh. Roxin din Micherechiu, rudenie de-aproape a cunoscutului protopop tiszaiș Nicolae Roxin.

La alegere dl Roman a întrunit 119 voturi, iar dl Roxin abia 18. Poporul aproape fără excepție a votat pentru românul bun Roman, de vreme ce cărturarii, mai influențabili de cercurile din Oradea-mare, au votat pentru Roxin.

Nou alesului li dorim să răsplătiască dragostea poporului acestuia blând, fiindu-l un adevărat păstor și părinte sufletesc.

— **Primejdie holerei.** Din Italia și Rusia sosesc mereu știri tot mai grave despre întinderea ce o ia holera. Mai ales în Rusia de sud boala aceasta îngrozitoare seceră nenumărate victime. Statele învecinate Rusiei și iau cele mai întinse măsuri ca să împiedece transplantarea bolii în țările lor. La frontiera Germaniei, la frontiera Austriei (în Bucovina și Galiția) și la frontiera României s'au luat cele mai severe măsuri supunându-se toți călătorii unei minuțioase vizitări medicale.

Din *Petersburg* se telegrafiază că în cursul unei săptămâni, dela 6-13 August, s'au ivit 23.944 de cazuri noi de holera. Numărul morților în acest răstimp a fost 10.623.

Din *Roma* se telegrafiază: În Anglia holera se întinde mereu. În cele 24 de ore din urmă s'au ivit 5 cazuri noi. Doi dintre bolnavi au succumbat. Pretutindeni în Italia, ivirea holerei a stîrnit groază. Autoritățile au publicat măsurile de apărare, dar populația numai pe alocurea urmează sfaturile ce i-se dau.

Din *Berna* se telegrafiază: Guvernul Șviterel a luat întinse măsuri de pază la frontierele ținuturilor italiene Bar și Foggia.

Din *Fiume* se telegrafiază: Cu vaporul »Brassó« au sosit aici 6 țărani români cari voiau să emigreze în America, dar la Neapole s'au întors. În drumul lor au atins și *Puglia*, unde s'au constatat mai multe cazuri de holera. Țăranii au fost supuși de autorități unei vizitări medicale minuțioase. După ce nu s'a constatat nici o infecție, li-s'a dat voie să-și continue drumul.

Din *Budapesta* se telegrafiază: O știre necontrolabilă a provocat azi panică mare în Budapesta. Se afirmă că dela Fiume ar fi sosit doi bolnavi de holera. În curând însă s'a constatat, în mod oficial, că știrea e lipsită de orice temelie.

— **Un nou membru fondator al societății noastre teatrale.** Ni-se comunică: Dl Ioan Oncescu, notar cercual în penziune în Sebeșul săsesc, a fost membru pe viață la »Societatea pentru fond de teatru român« încă dela 1899, iar acum plătind încă 100 coroane s'a făcut membru fondator al acestei societăți! Nu cu sfaturi de prisos sau cu învinuiri neîntemeiate, ci prin jefire ca cea a d-lui Oncescu se va face teatrul român.

— **Alegere de învățător la Herneacova.** Drept răspuns la cele publicate sub acest titlu în nrul 163 al ziarului nostru, dl Petru Trailescu, învățătorul ales, ne trimite o întâmpinare mai lungă în care dec'ară că n'a dat domnului protopop Dr. T. Putici nici un ban ca să-l sprijiniască la alegere.

Aceiași declarație o face și dl învățător din Utvin, Ștefan Raucu, al cărui nume de-asemenea a fost pomenit în articolul din chestiune.

— **Plapoma periclitează idela unității statului maghiar.** Din Oradea mare ni-se scrie: În preseara zilei de a aniversa cei 80 de ani, de când s'a născut domnitorul nostru — și »cetățenii celui mai loial neam« din Oradea-mare — încă au aflat de bine de aș inflamura casele ici și pe colo cu câte un steag. Pe străzi public, mai mult de dragul paradei militare, decât convinși de însemnătatea zilei.

Până să sosească muzica militară — să le treacă de urit, descifrează cu interes inscripțiile steagurilor: Aici »trălăscă deputatul Hovány«; alături cu el fâlfăie fâlnic adversarul »Glarz«; ba pe un steag bătrân învechit află de bine să se retragă privind la paradă și bătrânul Tisza Kálmán... Din fereastra din etajul al III-lea dela o casă... *horribile visu* — atentat groznic din partea daco-românilor — sânt expuse la vederea publicului culorile atât de urgisite roșu, galben, albastru.

Dar sângele apă nu se face — pentru aceia sânt ei vitejii urmași ai lui Arpad ca să salveze patria cucerită, de pericolul ce amenință... Injurături și răcnete sălbatece cutremură aierul... Bastoanele se ridică în mod amenințător în slavă... Într'un moment asfaltul e rupt în bucăți negre, grele, primejdioase. — Și cu toții la casa cu pricina... Când colo... E jocul unei mâni ironice? Roșul pierise... Mai aproape, tot mai aproape... Și în aieve se văd 2 plapome de mătase — galben și albastru.

Furia publicului e mai potolită, vre o două zile mai suferă în aler îndreptate spre fereastră și plapomele — publicul se împărștie mulcomit, că patria-l salvată!

Cor.

— **Organizarea Românilor din Londra.** Românii aflați în Londra, spre a strânge cât mai mult legăturile între dânsii și spre a face cunoscut publicului britanic prin conferințe, comunicări în presă, etc., ceea ce este bine să se știe despre țara Românească și Români în genere, cât și în dorința de a folosi acelora dintre Români, cari ar avea nevoie de un ajutor moral în trecerea sau șederea lor în Marea Britanie, au întîlnit un cerc cu numele »România«.

Ori ce comunicări se primesc pe adresa Cercului România Criterion Restaurant, Piccadilly Circus, Londra W.

Comitetul se compune din d-nii: M. Beza, M. Constantinescu, F. Janetzky și V. Popescu.

— **Di Harșia și Erödy.** Citim în »Gazeta« din Brașov: În afacerea scandalosă din M. Oșorheiu a jucat zilele aceste un rost trist și dl Dr. Harșia János, avocat român în Reghinul-săsesc. Fișpanul Erödy, după ce Khuen nu i-a primit abdicarea, s'a rentors la M. Oșorheiu, la postul său. Amicii i-au pregătit o primire festivă la gară și între cei ieșiți întru întâmpinarea lui a fost și dl avocat Dr. Harșia. Dar asta calea-valea. Dl avocat Dr. Ioan Harșia însă nu s'a mulțumit cu atîta, ci la banchetul, ce s'a dat în onoarea fișpanului, la otelul »Transilvania« în 22 August, a dus cu sine și 10 țărani Români. Cine i-a dat drept dlui Dr. Harșia să deosească pe bieții noștri țărani? căci ziarele maghiare, între cari »Emlenék« scriu astfel despre isprava dlui Dr. Harșia:

»La banchet au apărut și 10 dărbabe de țărani Români dela munte, conduși de »advocatul din Reghin, Harșia, cari toți s'au însuflețit pentru că 3 cor. diurnă, plata căruțelor și întreținerea... lată noua ispravă a dlui Dr. Harșia.

— **Căldurile din August.** În ziua de 13 cor. a apărut o broșură scrisă ungurește și nemțește, cu următorul titlu: »Cel mai nobil sânge de pe fața pământului: Dinastia de Habsburg-Lotharingia. Rezultatul unor cercetări istorice arătate, cu prilejul lui 18 August, în lumină științifică, — de dr. E. Gálégó. Dnul medic vrea să dovedească cum »în casa domnitoare este și sânge străbun, — sângele Arpazilor«. Căci, — »de grabă orice invidie de plebeu! Sângele dinastilor lor fioritoare este cu totul altfel decât al muritorilor de rând», — »cece se poate constata din fuziunile seculare ale unor dinastii străvechi».

Autorul se vede că a vrut să compenseze pe ceala cu care au fost sdrobotită ziua de 18 August în Budapesta, mîngîind augusta casă domnitoare cu broșura aceasta demnă de canticul sfârșitului de vară.

— **Numire.** Inginerul *Gheorghe T. Almișescu* a fost numit inginer ajutor în oficiul de edilitate al statului.

— **Contra rochiei fus.** Episcopii italieni opri, prin circulare, purtarea rochiei fus de către credincioasele bisericii catolice, și vor îndemna pe preoți să cuvânteze de pe amvon contra acestui fel de rochie, precum și contra pălărilor mari și a decoltajului prea puțin cuviincios. Dămele, cari nu vor ține seamă de aceste lucruri, vor fi oprite să intre în biserică.

— **Congresul liber cugetătorilor internaționali s'a deschis ieri, în Bruxelles.** Haeckel și trimis binecuvântarea, și s'a serbătorit amintirea lui Ferrer.

Dintre Români ci-că ar fi luat parte d. Emil Isac, viitorul mare luptător contra ignoranței și știrilor clericale și mirene.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Rét**

se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane**.

Tot aceeași cu toaleta în 3 părți **400 coroane**.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmeții separate, în oricare parte a Ardăului. Înapoi înț la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mostre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firma!

- Otrăvitori țărănimii. Din Iași ni se zice: Ziarele de aici aduc știri revoltătoare în ce privește felul cum sânt tratați țărăni pe moșii arendate de evreii Marcu Iuster și Solomon Stern, unul arendașul moșiei Tabăra, celălalt al moșiei Roșcani, d'n județul Iași. Acești oameni jefuitori al țărănimii hrănesc pe muncitorii de pe câmp cu masline putrede și muceșoare, cu brânză stricată și mălai încins. Faptul a fost descoperit și în urma unei anchete făcute de administratorul de plasă de acolo, criminalii au fost dați în judecată. Nădăjduim că țărăni va ști să le dea lecția meritată acestor oameni cu cioc de fier, cari storc vraga țărănimii, când nevoile o fac să se revolte, alarmează țara cu răscoalele. Nici nu este pedeapsă destul de aspră pentru acești criminali, cari în felul acesta otrăvesc satele.

- «Tengerre magyar». Supt titlul acestui ziar «Agramer Tagblatt» publică următoarele referențe la dezertarea marinarilor unguri de pe vaporul Karl VI în Argentina: Tragicul acestui hidrofor, a acestei dragoste nenorocite a marinarilor pentru marea vecinic albastră și cântul lor pentru ei albastre, săltărețe se va micșora mult chiar prin experiența că în linerea naturală a ungarilor e o pedică pentru o asociere cu elementul sărat. Când într-o călătorie pe mare se tovarășii unguri, poți fi sigur că ei vor avea d'ntâi jertfă a lui Neptun, în jocul său de viașele valuri... Și când ajung unguri la mare, pare că mai mult dragui de uniformă pesă în indemn la aceasta, fapt dovedit zilele acestea prin dezertarea în masă a subofițerilor și marinarilor unguri de pe bordul vaporului «Carl VI». Serviciul marin din Pola încearcă să micșoreze însemnătatea acestui caz extraordinar pînă în așezarea că în apele americane sudice dezertarea e obvin foarte des. Da, între unguri! Poate că serviciul marin să ne arate un singur caz în care să fi dezertat naționalitățile? Unguri și țărăni nu se înțeleg și nu se pot apropia căci mării e prea acâncă.

- Spioni ruși arestați. Din Cernăuți se zice că poliția a arestat doi oameni suspecți și sosiseră de curând din Rusia. Cu ocazia arhizării domiciliare s'au sechestrat o mulțime de scrisori acte și documente. Din scrisori se vede că cei doi arestați sânt spioni din Rusia.

- Emigrările în America. După datele statistice în luna Iunie au emigrat în America 16615 persoane. Au fost respinși la control 1562. Intre emigranți au fost 19.122 din Austro-Ungaria. Este interesant, că dintre emigranții din monarchia noastră sau declarat 2449 de unguri, slovaci au fost 2303, croați 2391, italieni 14.644, poloni 10.040, jidani 8014, greci 5516, nemți 102. E interesant că față de populația uriașă a Germaniei, numărul emigranților germani e cel mai mic, considerând că între germani sânt și copii și nemții dela noi.

- Audiențe la Episcopul Caransebeșului. F. D. aduce avizul, că P. S. Sa Episcopul Caransebeșului Dr. E. Miron Cristea oferă de îndată audiențe în cauze oficiale Marția și în ziua dela ora 10-12 n. d. După amiază nu are audiențe. Asemenea nici în serbători. Avizul, pe cari li privește.

- Oaspeți români în Făgăraș. Ni-se scrie: Sâmbătă au sosit aici d-na și dl Crețulescu, sâmbătașii președinte al societății istorice române, însoțit de secretarul societății dl Dimitrescu. Dispoziții oaspeți români au fost primiți de dl dep. N. Șerban. Subt conducerea d-lui vicariu Crețulescu dl Crețulescu a vizitat vechea biserică de aici zidită de Mihnea Vodă și reparată de principele C. Brâncoveanu, un strămoș al lui Crețulescu. În biserică aceasta dl Crețulescu a găsit două evanghelii vechi din secolul XVII de pe timpul lui Rákoczy, una slavonică, alta românească. Ambele evanghelii au fost dăruite d-lui Crețulescu pentru muzeul biserică Crețulescu din București. În schimb dl

Crețulescu a donat bisericii gr. cat. rom. o sumă de 100 cor. După amiază oaspeții distinși au plecat cu automobilul spre Sibiu, fiind însoțiți până la Volla de dl dep. Șerban.

- Adunări culturale în M. Uioara. Onorații membri ai societății pentru fond de teatru român de pe teritoriul filialei M. Uioara, precum și toți cari doresc prosperarea și ajungerea scopului acestei societăți, sânt invitați la prima adunare ordinară, care se va ține în școala gr. or. din Fărău la 4 Septembrie st. n. 1910, orele 5 p. m. *Comitetul filialei Mureș-Uioara.*

- On. membri ai «Desp. IV. Mureș-Uioara al Asociației pentru literatura română și cultura poporului român» precum și toți ceice doresc înaintarea în literatură și cultură a poporului român -- prin aceasta sânt invitați la adunarea generală ordinară a acestui despărțământ ce se va ține în școala gr. or. din Fărău la 4 Septembrie st. n. 1910 orele 3 p. m. *Emiliu Pop, dir. desp.*

- Ministrul Brătianu la Viena. D. ministru președinte Ionel Brătianu, după cât se anunță din Viena, a sosit cu automobilul în localitate venind din Elveția. Dl ministru Brătianu a descins la otel Bristol unde va rămânea două zile.

- Arderea pădurilor seculare din America. Nenumărate telegrame aduc știri despre incendiul codrilor seculari din America care a secerat fără cruțare o mulțime de oameni cari încunjurăți din toate părțile de elementul distrugător n'au mai găsit scăpare și au pierit în flăcări cu tot avutul lor.

În statul Montana incendiul s'a întins până la parcul Ielowston. Până acum au pierit o sută douăzeci de oameni și alți patru sute cincizeci au dispărut fără urmă. La fața locului au fost trimise trupe de salvare, stâlpi de telegraf au fost distruși. Focul a izbucnit deodată din vre-o douăsprezece părți și a fost acoperit de flăcări un teritor de vr'o 20 km. Pădurile de pe o întindere de optzeci de kilometri, dela Thomson până la Idaho sânt în flăcări. Au fost distruse mai multe orașe, în Wallace au pierit patruzeci și cinci de oameni, în St. Joe o sutăoptzeci. Cea mai mare parte a terenului incendiat e acoperit de păduri seculare și locuitorii n'au nici un ajutor. Cincizeci de lucrători din Pitts Creeck au căutat scăpare într-o mină. Când au dat peste el, cinci muriseră și restul zăcea fără conștiință. Un tren al societății Northern Pacific Railway, încărcat cu refugiați, a dispărut în marea de flăcări. Focul amenință și Hotarele Californiei, Washington, Oregon și Columbia britică. Se crede că focul a fost anume pus. Numărul victimelor incendiului se evaluează la 2293, pe lângă aceasta au dispărut mai multe sute de oameni, între ei și funcționarii comunali. Focul a mistuit mai multe ferme și vre-o douăzeci de sate, paguba se evaluează la douăsprezece milioane dolari. În Minuta sosesc mereu trenuri cu refugiați, mulți dintre ei au suferit arsuri primejioase. Funcționarii trenului «Pacific» întăresc știrea că un tren pe care se aflau 45 de răniți și 19 surori de caritate a fost consumat de flăcări. Aproape în toate comunele incendiate s'au aflat resturi de cadavre. Numai în Wallace s'au aflat optzeci de oameni carbonizați.

- O catastrofă de tren în Belgia Ieri noapte la ceasurile unsprezece a avut loc în gara Matinel o mare catastrofă de tren care putea costa viața mai multor oameni. Trenul expres care venea din Bruxelles s'a ciocnit cu un tren care venea din Antwerpen, care din fericire era gol. Amândouă locomotivele și un vagon s'au sfărâmat, rănind greu doi mecanici și un fochist, iar un conductor a fost omorât și altul greu rănit. Mai mulți dintre călători au suferit arsuri și leziuni grave. Catastrofa ar fi luat proporții uriașe dacă din fericire cel dintâi vagon al trenului expres nu ar fi fost golit pe motiv că e defectuos.

Circulația pe linia Bruxelles și Matinel a fost împedecată mai multe ore. Paguba s'a evaluat la peste 100000 franci.

- Foc în expoziția de vinătoare din Viena. Din Viena vine știrea că ieri la ora 12 și jumătate din noapte în garderoba chelnărilor din pavilionul șvedez al expoziției de vinătoare a izbucnit focul. Câteva haine au fost consumate de flăcări, paguba însă e neînsemnată căci focul a fost repede stins. Se crede că focul s'a întezit pe urma unui capăt de țigară ce-l aruncaseră încă nestins. Dimineața la ceasurile 8 pompierii au fost de nou alarmăți că arde expoziția, de astădată însă svonul s'a dovedit neîntemeiat.

- Călătoria moștenitorului de tron. Archiducele Francisc Ferdinand a plecat ieri din Innsbruck în automobilul la Iglis, unde a vizitat pe ministrul președinte baronul Bienerih. În tovarășia archiducelui se afla și baronul Rummerskluch și amândoi au luat un dejun în locuința primului ministru. După un răstimp de câteva ore, archiducele s'a întors iară la Innsbruck.

- Scrisorile fostului rege al Serbiei. Din Belgrad se anunță: «Samoprava» a început publicarea scrisorilor din arhiva defunctului rege al Serbiei, Alexandru, care, dupăcum se știe, a fost ucis de un complot militar.

În toate cercurile domnește aici o mare senzație. Prin publicarea scrisorilor, «Samoprava» vrea să dovedească cum că regele Alexandru nutrea ideea de a mătura din cale-i dinastia Karagheorghevici.

În numărul de azi, numitul ziar publică o scrisoare a regelui Alexandru din 1905, datată din Carlsbad, și adresată primului ministru Georgevici, care guvernă atunci.

Cercurile guvernamentale de aici sânt împotriva publicării scrisorilor în chestie și e probabil că se va interzice publicarea lor.

- Rectificare. În articolul «Cronică pedagogică» publicat în Nr. 167 următoarele gșeșeli de tipar și anume unde se zice: «1 Pentruca învățătorul în școlile noastre să poată lua un avînt...» să se îndrepte: «Pentruca învățămîntul...» și «2 în loc de «...se vor acoperi din preliminarele protopopești în comitatul parochial din tract» să se îndrepte: în contul parochiilor.

- Despărțământul Nocrich al Asociației nei invită pe membrii săi, și pe alți binevoitori, la *adunarea generală cercuală*, ce se va ține în ziua de sf. Marie (28 August) în comuna *Foșeldea*, orele 11 n. a. Se va serba parastas în amintirea de 100 ani a fericitului A. Tr. *Laurian* născut în această comună. Se va da producțiune cu sklopticonul. Seara teatru și petrecere.

- Seminar de drept în Cluj strada Petőfi 18 (dela întâi Octomvrie strada Francis Iosif). Pragătește pentru examene fundamentale și de stat în științele juridice și de stat.

Imprumută însemnările noi pregătite. La cerere se irimit prospecte gratuite.

- Rațe scumpe. Un proprietar francez, fiind anul trecut la expoziția din Amsterdam, a văzut o păreche de rațe chinezești cu pliscul trandafiriu, cu moț negru și cu pene împodobite cu pietre scumpe la gușă și la aripi.

A dat 900 de lei și le-a luat. A regulat să l-le trimită puse în colivie pe adresa sa la No. 13 a.

Omul gărel le-a dus la No. 13, ne mai ținând seamă de a. Bucătăreasa doctorului care locuia la No. 13 le-a primit și și-a întrebat pe stăpân ce să facă din ele. «Cu măslina una și alta friptură!» a fost răspunsul omului de știință, care nici n'a catadixit să vadă ce fel de rațe i-au sosit.

Proprietarul, venind acasă găsește avizul dela gară, dar rațele, nu. Aleargă la stație, face gură și află că omul le-a dat Nr. 13.

Se duce acolo.

— Au sosit, vă rog, aci niște rațe?

— Da.

Șterge și manșete mai frumos cură-

la fabrica de spălat cu aburi

„UNIO”

Cluj—Kolozsvár, Ferencz József-út 102.

— Telefon Nr. 395. —

Lucrările din provincă dacă trec peste 5 cor. le retrimite franco.

— Slavă d-lui. Unde s?

— Uite-le.

Erau tocmai pe masă, căci l-a găsit pe doctor la cină.

— Lasă domnule. O să-ți iasă bucate pe nas. O să plătești 900 de lei. Erau rațe chinezești, rasă aleasă, de lux.

— Ce-o fi, o fi, dar nici nemâncate nu le las.

Procesul s'a început și ține doi ani. Sânt amestecate cinci companii de căl ferate, omul care le-a adus, doctorul, etc.

— **Armata sârbească.** Revista »România Militară« publică o dare de seamă asupra bugetului ministerului de război al regatului Serbiei. Din această dare de seamă rezultă că statul sârbesc cheltuiește anual cu armata suma de 26 de milioane, 626.915 lei. Această sumă se împarte astfel. Lei 5,885.146 soldele ofițerilor, lei 1,464.633 lefurile funcționarilor militari și 17,514.315 lei cheltuieli cu trupa. La acestea se mai adaugă lei 861.268 trupele de grăniceri, și 1,401.682 lei jandarmierii. Ca armată combatantă Serbia are în timp de pace: Ofițeri: patru generali, treizeci și șase coloneli, 110 locot. coloneli, 174 majori, 432 căpitani cl. I, 383 cl. II, 354 locotenenți, 209 sublocotenenți. Trupa se compune din 21.614 soldați, 660 sergenți majori, 182 sergenți 2754 caporalii. Armata sarbă mai posedă în timp de pace și 8.500 cai Alocația de hrană a unui soldat, pe zi, este de 0.36 bani.

— **Atragem atențiunea cititorilor asupra anunțului Prinț Testvérek atelier de mașini și intalator de mori în Sătmár.**

Mihai Radu croitor pentru domni, Cluj (Kolozsvar) strada Jókai Nr. 2. se recomandă on. public român.

? : Dentist român în Arad. : ?
VIRGIL MUNTEAN
:: Szabadság-tér No. 3. ::

Cronica socială și artistică.

Serbările din Reghinul-săsesc. Publicăm programul amănunțit al serbărilor ce vor avea loc la Reghin, cu prilejul adunării Societății pentru fond de teatru român:

Sâmbătă orele 8, seară de cunoștință, în grădina de iarnă a hotelului orașenesc.

Duminecă dimineața serviciu divin urmat de ședința I-a a Societății, care va avea loc sus în sala mare a numitului hotel.

La ora 1 p. m. banchet în aceeași sală. (Biletele de intrare la comerciantul Iacob Iosif în Reghin).

La ora 3—5 Serbare populară în pavilionul promenăzii orașului cu următorul program:

a) Punct de cor (corul mixt al bisericii Sf. Nicolae din Brașov). b) »Limba românească« poezie de Stion, declamată de d-șoara Viorica Popa. c) »Peneș Curcanul« poezie de V. Alecsandri, declamată de dl I. Micla. d) Declamațiuni comice de dl N. Libeg. e) Punct de cor. f) Jocuri românești, danțate de jucăuși din 12 comune. (Prețul de intrare 40 fileri).

Duminecă seara la orele 7½ **Concert**, dat de corul dela biserica Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu, cu concursul domnilor Ștefan Mărcuș și Ionel Crișan, în sala hotelului Kapusy. — Dirigent Gheorghe Dima.

Programul:

I. D. Bortnianski: »Cel-ce mănâncă trupul meu«. G. Dima: »Cucuruz cu frunza-n sus«. b) »Dor de călătorie« (coruri mixte).

II. H. Kirchner: »Solomoane căpitane«. T. Brediceanu: »Cântec haiducesc«. G. Dima: »Groza«, baladă, d-nul Ionel Crișanu, acomp. de pian susținută de d-șoara Aca Barbu.

III. G. Dima: a) »Ingerelul«. b) »Copilul și floarea«. c) »Primăvara«. (coruri mixte).

IV. G. Dima: »De-ar fi trăznit Dumnezeu«. T. Brediceanu: »Cântă pulul cucului«. R. Leoncavallo: Recitativ și arie din op »Bajazzo«, dl Ștefan Mărcuș, acomp. de pian susținută de d-șoara Aca Barbu.

V. H. Huber: »Dorința«. G. Dima: a) »Hei leliță din cel sat«. b) »Două inimi« (coruri mixte).

Prețul de intrare: Loc I. cor. 4; Loc II. cor. 3; Loc de stat cor. 1; Loja cor. 20; Galerie I cor. 60 fileri și I cor.

Bilete se găsesc la comerciantul Iacob Iosif din Reghin.

Luni orele 10 a. m., Ședința a II-a a adunării generale în sala de sus a hotelului orașenesc.

La orele 7 și jum. seara teatru de diletanți, sub conducerea dlui Aurel Bănuț directorul artistic al fondului de teatru, în aceeași sală.

Programul:

a) »Jertfă«, dramă într'un act de I. G. Miclescu.

Persoanele: Doamna Dubău (44 ani) — D-na Maria C. Popescu Tinca, fiica ei (18 ani) — d-șoara Mărioara G. Dima. Doctorul (50 ani) — dl Aurel P. Bănuț. Pricopi (65 ani) — dl Ionel Crișan. Scena se petrece în Noemvrie 1877 la moșia Storești a doamnei Dubău.

b) »Bucătăreasa«, comedie într'un act, tradusă din germană, de dl Dr. S. Stanca.

Persoanele: Eduard, poet și autor dramatic — dl Aurel P. Bănuț. Geni, soția lui — d-șoara Aca Barbu.

După teatru danț.

Prețul de intrare aceleași ca la concert, îndreptăind și intrarea la danț.

Bilete de intrare se găsesc la comerciantul Iacob Iosif și sara la casă.

Teatru în Ciclova. Reuniunea de cetire și cântări din Ciclova-montană invită la concertul împreunat cu teatru ce va avea loc Duminecă, 28 august n., în sala »Berăriei« din Ciclova-montană. Se va juca farsa »Nepotul răsfățat«. După teatru dans. Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Baza de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 20 August 1910.

Prețul cerealelor după 100 Rigr. a fost următorul:

Orza nouă	
De Tisa — — — — —	20 K. 10
Din comitatul Albei — —	20 » —
De Pesta — — — — —	20 » 40
Bănățenesc — — — — —	20 » 60
De Bacica — — — — —	20 » 70
Secară de calitate I. — —	14 » 30
Orzul de nutreț, calitate I. —	12 » 75
Ovăs de calitate I. — — —	14 » 95
Cucuruz — — — — —	11 » 35

BIBLIOGRAFII.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare, + 10—20 fil. porto:

Culegere de diferite cântece cuprinzând: hore, doine, sârbe, cântece de petrecere, marșuri, serenade, cântece populare și diverse. Intocmită de Ioan I. Ciurcu à 70 fil.

Albumul Bucea à 7 coroane + 30 fil. porto postal.

Album în amintirea canonicului Augustin Bunea. Edat de clericul din seminarul Bunevestiri à 7 cor. + 30 fil. porto.

Amintiri dela »Junimea« din Iași. Vol. II de G. Panu à 3 cor. + 20 fil. porto.

Biblioteca »Lumina« à 30 fil.

No. 1 Em. Gârleanu. Trei vedenii.

No. 2 H. de Balzac. Călăul. Traducere de A. Mândru.

No. 3 Ion Agârbiceanu. Prăpastia.
No. 4 Paul H-yse. Prinșonerii. Tradus de nemțește de Alexandru Frunzescu.

Publicația »Ligel culturale« pentru ajutorarea inundațiilor din Bănat à 1 cor.

La librăria »Tribuna« se află de vânzare:

Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Cuvântări bisericești . . . . .

Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Uniunea românilor din Transilvania cu biserica romano-catolică supt împăratul Leopold I . . . . .

Andrei Ghidiu și Iosif Bălan.

Monografia orașului Caransebeș . . . . .

Avram Corceș, Balade populare . . . . .

Ziaristica bisericească la români, studiu istoric de Onisifor Ghibu . . . . . cor. 2

La fiecare carte rugăm a se mai adăuga 5—10—30—20 fileri pentru porto. poștal.

Limba nouilor, cărți bisericești de Onisifor Ghibu . . . . .

Ciocârlan, Inimă de mamă. . . . .

Speranță, Călătoriile lui Enache Cocoloș. . . . .

Em. Grigorovitz, Schitul Cerebului, povestire din trecutul Moldovei . . . . .

Bacaloglu, Teatru. . . . .

Dulfu, Isprăvile lui Păcală . . . . .

Comandele de cărți etc. precum și prețul să se adreseze către: **Librăria »Tribuna«**

Arad str. Deák ferencz 20.

Poșta Redacției.

Prieten. Nu, ziarul acela a reprodus deciziunile din »Tribuna«, Dl Maniu a trimis deciziunile sale numai »Tribunei« și »Gizetei Transilvaniei«.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
»Tribuna« Institut tipografic, Nichin și com.

„Wällischhof“ sanatoriu

aranjat după sistemul Dr. Lahman cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietitice (1 oră și jum. depărtat dela Viena) în regiune romantică sănătoasă. Posta și telegraf:

Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziția direcțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Stursa.

C. Both
fabrică de salam
Sibiu-N.szeben
Ofere pe lângă cele mai mici prețuri curente:
Slănină albă prăjită,
Slănină papricată,
Slănină afumată.
Precum și orice fel de cârnăvărie.

AVIZ!

Sunt în deobște cunoscute relele de cari suferim în oraș. De aceea pentru a se veni în ajutorul instrucțiunii și educațiunii, un domn fost director de gimnaziu-internat, anunță pe cei interesați că, cu începutul anului școlar, *primește în gazdă, pe lângă o modestă plată anuală, un număr restrins de elevi cari își fac studiile la școlile publice din Sibiu.* Vor avea dormitoare speciale, sală de meditații încăpătoare și sală de mâncare aparte, fiind feriți de ori-ce contact dăunător. Doritorii se vor adresa până la *1 Septembrie* st. n. la adresa: **Director la dl. V. Onițu, Palatul Albinei, Sibiu—Nagyszeben.**

GRĂNIȚERUL

Institut de credit și economii în H. Dobra.

CONCURS.

La institutul de credit și economii »Grănițerul« în H. Dobra, **afară aplicare un practicant absolvent de școlile comerciale superioare.**

Salar anual K 960.—
Cererile să se înainteze direcțiunii cel mult până în **8 Septembrie** n. a. crt.
Cei cari posed limba germană, precum și cei cu prăcsă vor fi preferați.
H. Dobra, la **23 August 1910.**
Direcțiunea.

IOAN BALINT

comerciant în
Timișoara-Fabric palatul orășănesc.

Recomandă onor public marelui său depozit bogat asortat în **pălării de pîslă, căciuli de stofă, postav, persian și de miel, mărfuri de modă** pentru domni în toată calitatea, ș. a.

Mare atelier de blănărie.
Prețuri fixe. Articole bune.
■ Serviciu prompt și solid. ■

ANUNȚ.

Caut un commis

care se pricepe bine la prăvălie de specerai și manufactură, să fie onest și serios, plata lunară 40 cor. și costul. Doritorii sunt a se adresa la **Ioan Cărăbaș, comerciant în Vermeș, cott. Krassó-Szörény.**

Credit pe ipotecă, pe cambliu și pentru oficianți mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Cărți de școală

pentru anul 1910-11,

deasemenea

recvizite școlastice,

se pot cumpăra pe lângă prețuri moderate dela librarul:

Vértes József,

Temesvár-Fabric, (városi uj palota).

Un cand. de avocat,

român cu praxă ori incipient să cearcă pentru cancelaria lui **Dr. Andrei Ille, avocat, Tenke (cott. Bihor).**

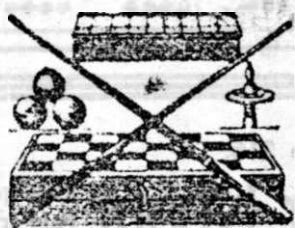
Krämer Károly

strungar

Făgăraș, Apaffy-utca Nr. 2.

Primește spre efectuare și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buți, în orice mărime, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare totfelul de articlii pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Obiectectele admirabile.

ANUNȚ.

Din 1 Septembrie a. c. începând am lipsă de

un candidat de avocat

cu praxă. Salarul care se solvește ulterior — pe lună este 120 cor., iară dela esmișuni afară de spesele efective 6 cor. diurnă la zi. Reflectanții au a se adresa deadreptul la mine în Timișoara.

Petru Țigle, avocat.

Lucza József

atelier chimic pentru curățitul hainelor în Szeghedin (Szeged) Laudon-u. Nr. 9.

PRIMEȘTE:

vopsirea și curățirea hainelor bărbătești, femeiești, de copii și preoțești, postav de mobile, haine de doliu — mai departe primește **curățirea penelor de pat,** cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praful. Comandele din prov. se efectuează imediat și pr.

2 eventual 3 băieți

se primesc în cost și cuartir cinstit, cu preț moderat la o casă cinstită românească. A se adresa la administrație.

NAGYIVÁN ANTAL găitănar
SEGHEdin—SZEged, Zrinyi-utca 2.

Am onoarea să aduc la cunoștința p. t. public că mi-am asortat atelierul conform cerințelor moderne și sunt în plăcută poziție ca să pot susține concurența cu ori-ce fabrică din capitală, în d. osebii

atrag atențiunea asupra: **impletiturilor, ciucurilor și decorțiilor pentru mobile și prapori, de asemenea ori-ce ciucuri, decorății, și masturigăitane pentru uniforme de cea gală în mai splendidă execuție.**

Vanzătorilor li se dă rabat. Informațiuni prin scrisori la cerere se dau îndată. Comandele din provincie se execută repede și pr.

Un candid. de avocat

cu praxă, afără aplicare momentană în cancelaria mea, pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Dr. Enea Andrea, avocat în Nochrich—Ujegyház, (Szeben-m.)

Mașini de cusut pentru trebuințe casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și gramofone

se pot cumpăra cu prețuri moderate

și plătire în rate favorabile la

Bodor Béla

magazin de mașini de cusut și biciclete în

Făgăraș, Str. Honvéd Nr. 11.

Se caută un tinăr român,

inteligent, care posedă și limba germană, se primește ca asistent la lucrări de comasație cu terminul de 10 Sept. 1910. Care au mai lucrat pe terenul acesta sunt preferați. Doritorii de a ocupa acest loc au a se adresa la **Stefan Reinerth, geometru în Sighișoara—Segesvár, Spitalgasse No. 10.**

CUMPĂR în ori-ce cantitate flori de friguri, soc, frunze de măsălarăniță, bolondaică, ciumăfae, rădăcini și frunze de mătrăgună, fie verzi, ori uscate precum și gândaci de frapțan. **Farmacia lui SZOKOLY SANDOR, Arad (vis-à-vis de biserica sârbească).**

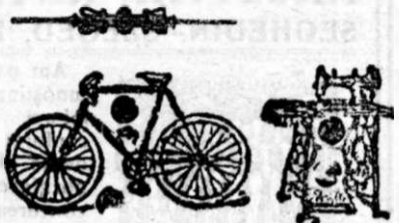
Wurmlinger Mátyás,

lăcătar specialist pentru edificii.

Intreprindere pentru organizarea electricității și sfredelirea adâncă a fântanelor arteziane în

Lugoj, str. Weis nr. 6.

Primul atelier de reparaturi din Lugoj.

Intreprindem și executăm **tot felul de lucru și reparaturi** ce se țin de specialitatea organizării electrice și a altor afaceri ce aparțin branșei de lăcătar.

Sfredelirea fântanelor artezice pe lângă prețuri moderate.

Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de partea de sus a ghetelor, în asortimentul cel mai mare, cu toată scumpetea se găsesc cu prețurile cele mai ieftine în magazinul de pele al lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz-u. 1.

Distins cu diploma de recunoștință în anul 1904.

Catalogul ilustrat a prețurilor gratis.

PETRY ÁRPÁD

orologier și optic, singurul vânzător de mașini de fotografiat »KODAK« în Oradea-mare-Nagyvárad, Rákoczi-út 3.

Mare asortiment de: oroloage de aur, entint, nickel, cu pendulă, deșteptătoare, rdăreu cancelarie și de Schwarzwald. — Mașini de fotografiat și ajustări pentru

amatori. Ochelari veritabili Rodenstock Diaphragma. Mare asortiment de sticle periscopice, objective, lornete, și de alte obiecte optice. — Prăvălia mea îi stă la dispoziția on. public un Refraktometru de Rodenstock (mașină pentru examinarea ochilor) prin ce se știe imediat ce fel de sticle sunt de lipsă. —

CANARINI!

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce cântă ziua și la lumină. Cântăreață tină 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Ouătoare 1, 2, 3 și 4 fl., după soiul. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine măi-muțe și câini de soiul se capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comenzilor la los în viață se garantează. — Comandele se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

Atrag atenția onoratului public asupra atelierului meu de **spălătorie și culorare chimică** existent de peste

50 de ani

cea mai veche în ramul acesta. Serviciu ireproșabil. — Prețuri conv.

FEICHTINGER J.

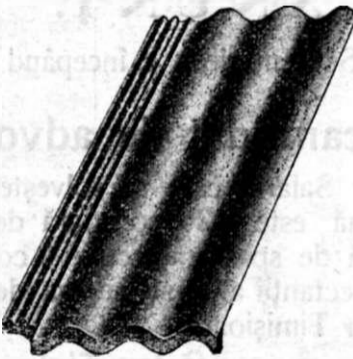
Kolozsvár

Str. Paris 5. Telefon —

Telefon No 316.

Reiber István

— Timișoara, Gyárvaros, Uri-utca No. 32. —

Telefon No 316.

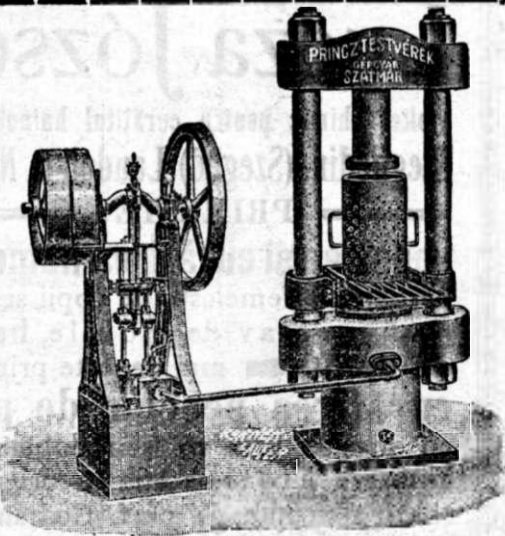
antreprisă de betouare și pavare reprezentantul societății de asfaltare ung. pe acții în

Primește lucrări de betonaj, pavări și tincuiri, trării, canalizări, și asfaltări. — Se vinde ciment de Portland și românesc prima calitate cu prețuri reduse și în orice cvant, la comande cu vagonul se transportă în condiții de plată foarte favorabile. La lucrări comunale și de biserici cele mai mari favoruri. — Prospecte de prețuri la dorință gratis. Toate comenzile să se adreseze la firma de mai sus.

PRINCZ TESTVÉREK

Atelierul de mașini și pentru clădit

— din SZATMÁR. —

Pregătește petrine și orice mașini pentru stors olei, mánate cu apă mașini de desghlocat, sfărmat și prese, pe lângă asta cele mai exacte transmissiuni cu tractație circumpeșială. — Instalăm mori pe tain, ori cu cilindre.

Asudarea mânilor! Asudarea picioarelor! Asudarea subțioarelor!

Incetează în decurs de o oră dacă folosești

„SUDORAN”

a lui MOLNÁR.

Copiile epistolelor de recunoștință sunt câte de notarul public

Stim. dle farmacist! Medicamentul »SUDORAN« comandat dela Dia, vă mărtuiesc, e bun și folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă. Con

On. d. Molnár János, farmacie la »Duhul Szombathely. Nu pot înțelăsa ca să nu vă fie noscut, că medicamentul d-tale »SUDORAN« tra asudării picioarelor și subțioarelor are efect prințător și e nevătămător și cu conștiința îl recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. inr-

St. Die! Din »SUDORAN«, leac contra picioarelor, mânelor și subsuori am procurat pentru 3 persoane, și întrebându-i despre rezul-zu lăudat foarte. Cu stimă A. S. învățător, Gy

St. Die apotecar Molnár! Răspunzând la d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru »DORANUL« d-tale. Pentru că și eu am mare măsură de asudoarea picioarelor și după massage mi-a trecut de tot. Am mântuit și mulți cu produsul d-tale și te rog să-mi trimiți 2 sticlute — și acestea pentru alții. Am cu stimă G. K. ospătar

St. Die apotecar! Am primit »SUDORAN« comandat, contra asudării de picioare, mâni și suori. Credemă, că cine-l folosește după prescripșă, îl află de neprețuit. Cu stimă F. E. coa

Așa zisul »SUDORANUL« contra asudării de picioare, mâni subsuori, pregătit de d-voastră, are efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai conștiință îl pot recomanda nu numai celor din trie ci și străinătății, întrucât »SUDORANUL« trece mult toate fabricatele străine, de cari am folosit până acum. Iți datorez mulțămită, că m scăpat de boala neplăcută, Salut R. A. învățător

Se poate comanda la pregătitorul:

Molnár János, apotecar în Szombathely

Prețul unui flacon 1 cor. 30

dacă se trimite suma înainte, porto-franș

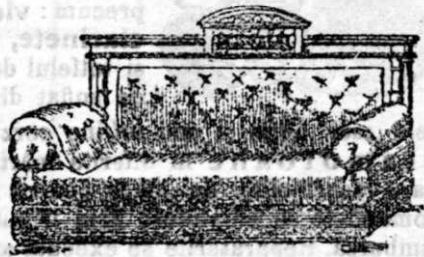
Numai »SUDORAN« prov. cu marcă să se prime

— In atenția celor ce cumpără mobile. —

Horger & Kepp

magazin de mobile, atelier pentru covoare (tapeșier) decorații în Sibiu-N.-szeben, Reisper-g. 27.

Un singură încercare vă va convinge despre ieftinătatea acestor articole cumpărate la noi. Conștiințioși și serviciu prompt. — Cel mai bun izvor de cumpărat. Prețuri ieftine.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

B-A-N-I

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4^{1/4}, 4^{1/2}, 4^{3/4} și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez special de intabulare, convertex datorile de interese mari.

— Resolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bihor, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Prima pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili și demni de încredere.

Fondată în 1885.

Fondată în 1885.

Peterka Lajos

Atelier de ciasnornice de turn, ang. cu contract de capit. Budapesta Budapesta IV., str. Bástya nr. 22.

— Právălia: V., strada Váczl nr. 57. —

Face pe lângă prețuri moderate și garanție de mai mulți ani ciasnornice de turn, școli, castele și cazarme, primește deasemenea și repararea lor.

Fiind chemat mă duc ori unde în persoană, prospect face gratuit și trimite porto-franco ori cui.

ILUSTRATE
cu motive românești,
vederi din Arad ș. a.
se pot căpăta la
LIBRĂRIA
= TRIBUNEI
= IN ARAD.

Cea mai ieftină sursă pentru cumpărat

Săpunuri

pentru gospodărie, săpunuri de toaletă, parfumuri, și orice articole pentru spălat.

Luminări

de stearină și ceară pentru biserici; e fabrica de săpun a lui

Lorencz Károly,
Arad, Str. Forray p. Nádasy.

STEIN MIKLÓS

fabrică de tăiat pile

Oradea-mare — Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate etc. Primește spre scobire pile mici și mari vechi cu prețuri ieftine.

Urmașul lui P. SORS

FRANZ AGNICSEK

Temesvár-Fabric, Dreikönig-G. 30—32.

Își recomandă atelierul său pentru ori-ce fel de

trăsuri și curelărie

pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ori-ce reparaturi la trăsuri noi și vechi se efectuează repede și prompt.

— — — Picturi academice decorative proprii. — — —

Adolf Gündisch

pictor bisericesc și văpsitor de chenare

Saggasse 28. Sibiu-Nagyszeben. Bachgasse 8.

Se recomandă pentru împodobirea bisericilor în orice stil, altare, icoane, frescuri, prapori etc., apoi văpsirea a orice fel de firme atât din lemn, tinichea sau pânză, cât și cele mai frumoase firme de sticlă, deasemenea primește renovarea și colorarea radicală a iconostasurilor, stranelor, tribunelor et. marmorarea sau aurirea lor cu culori de aur veritabile, cari își păstrează fața. De-asemenea se primește pe lângă prețuri culante, restaurarea artistică a tablourilor vechi.

Comandele din provincie se efectuează prompt și conștiințios.

Firme artistice pe sticlă.

Să aprijinim industria locală și din țară.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pițrar.
Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

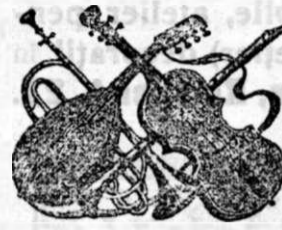
Cancelarie Centrală:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

Babós Béla fabricant de instrumente muzicale în Sibiu.
Sibiu, (Nagyszeben) Piața-mică 24.

Unicul fabricant în Sibiu.

Cel mai ieftin și cel mai bun depozit de cumpărat pentru orice instrumente, precum: violine, țitere, clarinete, harmonice, și totfelul de instrumente de suflat din alamă, etc.

Cele mai bune și mai ieftine corzi de violine. Mare depozit de Gramofoane în diferite mărimi, precum și Scala-Record. Mare asortiment de plăci pentru gramofoane cu prețuri ieftine. Comandele se efectuează prin trimiterea banilor înainte sau prin rambursă. Reparaturile se execută artistic și cât se poate de prompt.

BERNACSIK JOZSEF căldărar și specialist pentru apaducte

Oradea mare · Nagyvárad, Kert-u. 7.

Primește orice lucrări și reparații din acest ram, atât hărăgărie cât și apaducte. Recomandă atenții publicului și arhitecților, noua sa invenție brevetată și scutită contra înghețului, pentru spălarea latrinelor; invenția superioară celor asemănătoare, cari se află în circulație, pentru mecanismul ușor și aplicabil ori-unde. Am fost aplicat 10 ani ca primul monter la apaductul orașenesc din Oradea mare.

AURITOR!

GYÖRY JÁNOS,

auritor de saloane și biserici

Oradea-mare — Nagyvárad, Rákoczi-ut nr. 7.

Primește spre executare, conform planului, aurire și reparare, iconostase, altare, s. mormânt, acoperiș de turnuri, aranjamente bisericesti apoi pregătirea tuturor lucrărilor de bransa aceasta precum și repararea și vopsirea de nou a monumentelor.

La dorință pregătesc prospect; pentru vederea lucrărilor — în provincia merg pe șosele mele proprii.

Lucrările mai însemnate ce am executat până acum: Casa nouă a orașului Oradea-mare, palatul episcopesc greco-catolic, biserica »Frații-nouți« din Olaszi, palatul episcopesc rom.-cat.; biserica cat. gr.-or.

Telefon 670—579.

Telefon 670—579.

Inainte de ce ți-ai fi cumpărat

lemnele de trebuință **foc**
pentru

cereți deslușiri asupra prețului,

căci eu nu numai că

vînd cele mai ieftine

lemne de foc

prima calitate

ci pertru un florin de stăngen le și tai cu fe-restrăul propriu circular.

Așteptând binevoitorul sprijin, sunt

Cu deosebită stimă:

PETRU NOVAC,

negustor de lemne în

Arad, Óvár-tér 10 (lângă pod) și Teleky-u 4.

Lemne de foc mărunțate expedez acasă.

LIMONATA KRISTÁLY

se poate purta în buzunar,
e cea mai ieftină și cea mai bună limonată.

Limonată contractată în praf. Se poate foarte comod purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru turiști cu 12 porții 80 fileri. — Face bune servicii în excursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește în orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompusă cu orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătește — — — fabrica de limonată Kristály a lui — — —

KERTÉSZ ERNŐ

farmacist în SZABADKA, 103 Tr.